Ročník XXIV. číslo 3 - jún 2019 0,27 eur

Beckovské NOVINY

www.obec-beckov.sk

Kaštieľ Strážky
Stála expozícia diel Ladislava Mednyánszkeho
Exkurzia k 100. výročiu úmrtia beckovského rodáka
19. jún 2019

Foto: DB

Uznesenia obecného zastupiteľstva

Poslanci na zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Beckov dňa 17. 5. 2019 schválili nasledovné uznesenia:

uz.č.47/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie kontrolu uznesení zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo dňa 22.3.2019 bez pripomienok.

uz.č.48/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie vymenovanie zvoleného riaditeľa ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove Mgr. Jozefa Pekaroviča do funkcie.

uz.č.49/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu riaditeľa základnej školy Mgr. Jozefa Pekaroviča o zápise detí do 1. ročníka ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove bez pripomienok.

uz.č.50/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie Výročné správy organizácií, ktorým obec prideľuje dotácie z rozpočtu obce:

- Výročnú správu Dobrovoľného hasičského zboru v Beckove, predloženú veliteľom OHZ p. Marekom Šutovským;
- Výročnú správu Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Beckove, predloženú predsedníčkou ZO p. Evou Budíkovou;
- Výročnú správu Obecného športového klubu Slovan Beckov, predloženú p. Davidom Kačerekom;
- Výročnú správu základnej organizácie ochrancov prírody a krajiny, predloženú Ing. Viliamom Maslom.
- Informáciu o činnosti Poľovníckeho združenia Hurban Beckov predložil tajomník organizácie Ing. M. Jambor.

uz.č.51/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu z výročnej správy Záujmového združenia PO Hrad Beckov bez pripomienok.

uz.č.52/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k čerpaniu rozpočtu obce za 1. štvrťrok 2019.

uz.č.53/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie čerpanie rozpočtu obce za 1. štvrťrok 2019 bez pripomienok.

uz.č.54/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k zmene rozpočtu obce na rok 2019 č.2.

uz.č.55/2019 - Obecné zastupiteľstvo schválilo Zmenu rozpočtu obce Beckov na rok 2019 č.2 bez pripomienok.

uz.č.56/2019 - a) Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu o podaných projektoch a realizácii projektov v obci bez pripomienok.

b) Obecné zastupiteľstvo súhlasí s financovaním spoluúčasti obce na projekt „Kamerový systém v obci Beckov“ minimálne vo výške 5% z celkových nákladov na projekt, pričom maximálna výška spoluúčasti predstavuje čiastku 1 038,00 €.

c) Obecné zastupiteľstvo súhlasilo so zámerom obnoviť hasičskú zbrojnicu a uchádzať sa o dotáciu z MV SR v rámci výzvy - Podpora zvýšenia ochrany pred požiarmi prostredníctvom výstavby, rekonštrukcie a modernizácie stavieb, nadobudnutie budov na účel hasičských staníc a hasičských zbrojníc.

uz.č.57/2019 - Obecné zastupiteľstvo uložilo predkladať návrhy na Cenu obce písomne s odôvodnením, v zmysle štatútu obce do termínu zasadnutia ďalšieho obecného zastupiteľstva do 28.6.2019.

uz.č.58/2019 - a) Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie žiadosť Ing. Štefana Seiferta, bytom Nová Dubnica, SNP č.73/4 ohľadne zámeny pozemkov par. č. 1908/6 a 1908/8 za pozemok parc.č.1757/2 vo vlastníctve obce.

b) Obecné zastupiteľstvo uložilo stavebnej komisii zorganizovať obhliadku dotknutých území za účasti poslancov obecného zastupiteľstva.

uz.č.59/2019 - a) Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie žiadosť Moniky Čikelovej, bytom Beckov č. 461, o umožnenie civilného obradu uzavretia manželstva na dolnom nádvorí Hradu Beckov dňa 31.8.2019.

b) Obecné zastupiteľstvo povolilo umožniť civilný obrad uzavretia manželstva na dolnom nádvorí Hradu Beckov dňa 31.8.2019, na základe žiadosti Moniky Čikelovej, bytom Beckov č.461, za podmienky uzatvorenia nájomnej zmluvy so Záujmovým združením PO Hrad Beckov ako prevádzkovateľa a dodržania finančných požiadaviek obce.

uz.č.60/2019 - a) Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie žiadosť o prenájom priestorov klubu pri parku, Beckov č. 8, za účelom prevádzkovania športovej činnosti - hádzanie šípok na terč.

b) OZ súhlasí s prenájmom priestorov časti klubu pri parku, Beckov č. 8, za účelom prevádzkovania športovej činnosti - hádzanie šípok na terč.

c) Obecné zastupiteľstvo uložilo obecnému úradu vypracovať návrh podmienok prenájmu klubu pri parku.

uz.č.61/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie vyjadrenie spracovateľa ÚPN-O Beckov k využitiu výrobnej zóny V3 za obecným úradom a využitím lokality Záhumnie, uložilo obecnému úradu zorganizovať pracovné stretnutie poslancov so spracovateľom ÚPN-O.

uz.č.62/2019 - Obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie informáciu z rokovania finančnej komisie k návrhu vylepšenia správy daňových a nedaňových nedoplatkov.

Spracovala A. Benková

Národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obete“

Vážení občania,

v rámci projektu „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obete“ Ministerstvo vnútra SR zriadilo stabilné, verejne prístupné Informačné kancelárie Kontaktných bodov, ktoré poskytujú odborné služby obetiam trestných činov.

Obetiam trestných činov je na kontaktnom bode k dispozícii koordinátor na regionálnej úrovni a dvaja asistenti koordinátora. Uvedení pracovníci na základe identifikovaných potrieb každého individuálneho prípadu zabezpečia obeti alebo potencionálnej obeti bezproblémový a promptný prístup k poskytnutiu pomoci.

Odborné poradenstvo poskytujú externí odborníci vo vymedzenom rozsahu v rámci bezplatnej služby poskytovanej Informačnou kanceláriou klientovi - obeti formou osobného kontaktu, telefonicky, príp. e-mailom - v závislosti od konkrétneho prípadu. Hlavnou úlohou informačných kancelárií vo vzťahu ku klientom - obetiam je zjednodušenie procesných krokov k službám, čo v praxi znamená, že klient po úvodnom rozhovore s koordinátorom, resp. asistentom, na základe jeho vyhodnotenia bude odporučený priamo na spolupracujúceho odborníka v príslušnej oblasti - sociálneho pracovníka, psychológa, resp. právnika.

Dňa 14. 3. 2019 bola pre verejnosť otvorená piata z ôsmych krajských Informačných kancelárií Kontaktných bodov na Okresnom úrade v Trenčíne.

Adresa: Regionálna kancelária Trenčín
Kancelária č. 148
Budova Okresného úradu Trenčín
Hviezdoslavova 3
911 01 Trenčín
Tel: +421 32 74 11 250
url: http://www.minv.sk/?odbor-prevencie-kriminality

projekt: Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obete, Kód projektu ITMS2014+: 314011L605

OBECNÝ ÚRAD BECKOV

Daniel Hladký - starosta; 0905 506 021; 77427 20
starosta@obec-beckov.sk

Zdenka Krasňanská - hlavná kontrolórka - 77427 24; 0902 911 452;
kontrolorka@obec-beckov.sk

Anna Benková - matrika, ev. obyvateľstva, podateľňa, stavebná agenda
77427 21; beckov@obec-beckov.sk

Ing. Ľubomír Čikel - účtovníctvo, nahlasovanie vývozu fekálií, POKLADŇA
7742 725; 0903 742 725; uctaren@obec-beckov.sk

Ing. Marika Jurčacková - projekty, personalistika a mzdy,
majetok obce; 0917 694 611; projekty@obec-beckov.sk

Mgr. Dana Badžgoňová - sociálne, web, knižnica, Beckovské noviny -
77427 22; socialne@obec-beckov.sk

Alica Stehlíková - pracovníčka pre OcÚ, KD, klub a zdr. stredisko
0907 072 382; alica.stehlikova@gmail.com

Peter Čaňo - pracovník OP; 0904 847 222

Miroslav Malec, Drahoslav Minárik, Peter Heldes, Peter Huorka
- pracovníci OP

Vývoz fekálií - 0904 882 333

Záujmové združenie právnických osôb Hrad Beckov

Mgr. Peter Pastier - výkonný riaditeľ - 0948 216 735
riaditel@hrad-beckov.sk

Iveta Martišová - administratíva - 032 77427 27; info@hrad-beckov.sk

Pohrebníctvo - Štefan Buček - 0904230875

STRETNUTIE SO STAROSTOM

Od Mikuláša 2018, kedy sa konalo ustanovujúce obecné zastupiteľstvo, na ktorom boli do funkcií uvedení starosta obce Daniel Hladký a deviati poslanci Obecného zastupiteľstva obce Beckov, už ubehlo viac ako pol roka. Za ten čas obec žila svojím vlastným životom, do ktorého patrí aj správa vecí verejných. Nové obecné zastupiteľstvo sa zišlo šesťkrát, starosta obce za šesť mesiacov musel riešiť množstvo plánovaných aj nečakaných záležitostí. Na to, ako sa mu darilo, a teda ako sa darilo aj našej obci, sme sa za vás, našich čitateľov a obyvateľov Beckova, spýtali starostu obce p. **Daniela Hladkého**.

1. Vrátim sa k počiatku, k voľbám. Výsledok bol potvrdením očakávania vás aj voličov - zvíťazili ste a po 30 rokoch sa do funkcie starostu dostal stopercentný Beckovčan. S odstupom času, myslíte si, je to vaša výhoda mať podporu rodiny, kamarátov, domáceho prostredia?

Na začiatku chcem znovu poďakovať všetkým, ktorí mi dali svoj hlas. Opakujem sa, keď prehlásim, že je to pre mňa veľká česť a zároveň zodpovednosť nesklamať ľudí, ktorí mi takto prejavili dôveru. Nemyslím si, že byť rodeným Beckovanom je tá jediná a správna „kvalifikácia" na post starostu obce. Každopádne to zatiaľ pociťujem ako „výhodu domáceho prostredia", pretože ešte aj dnes prijímam gratulácie k zvoleniu. A dokonca od ľudí, od ktorých som to nečakal.

2. Od prvých pocitov radosti bolo treba sa rýchlo zorientovať v pracovných veciach. Čo sa ukázalo v tejto funkcii ako náročné a čo, naopak, ľahšie, ako sa vám videlo spočiatku?

Určite som pociťoval ako výhodu to, že som bol v predchádzajúcom volebnom období členom finančnej komisie a obecného zastupiteľstva. Ale, ako sa hovorí, bol som vtedy na druhej strane barikády, kedy som dostával predpripravené dokumenty na schválenie. Dnes ich musím s pracovníkmi OcU pripravovať a aj obhajovať. A to je iný pohľad na veci verejné. Na prvom školení novozvolených starostov nám bolo povedané, že tento štát nám zveril cca 4800 kompetencií. Ťažko si vie niekto predstaviť, čo všetko to znamená, ak to neskúsi.

3. Prvé verejné stretnutia s občanmi boli na početných kultúrnych podujatiach, počnúc Mikulášom a končiac exkurziou v Strážkach. Spontánne reakcie občanov boli pre vás iste povzbudením. Reagujete na prípadné podnety občanov, alebo - kedy majú u vás dvere otvorené?

Kedykoľvek. A to nemyslím iba symbolicky. Každý, kto príde, nájde moje dvere otvorené. Nikoho neodmietnem a som vždy prístupný akémukoľvek rozhovoru, prípadne pripomienkam.

4. Najdôležitejším podujatím v tomto roku bolo pripomenutie si 100. výročia úmrtia nášho rodáka, významného európskeho maliara Ladislava Mednyánszkeho 4. 5. 2019. Naplnili sa vaše očakávania?

Myslím si, že spomienková udalosť sa vydarila. Nezaznamenal som jedinú negatívnu reakciu, aj keď zrod celej akcie nebol jednoduchý. Určite sa to dalo spraviť celé aj trochu inak, ale pre krátkosť času sme sa snažili zorganizovať všetko čo najefektívnejšie. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí akoukoľvek troškou prispeli k zdarnému priebehu. Za seba ešte dodám, že som mimoriadne rád, keď sa po dlhých desaťročiach konečne podarilo odhaliť plnohodnotný pamätník jednému z našich slávnych rodákov.

5. Aké kultúrne podujatie sa pripravuje na prázdninové obdobie?

Počas prázdninového obdobia najskôr nadviažeme na spomienku na Ladislava Medňanského. Nadšenci umenia usporiadajú **Medňanského plenér** - stretnutie umelcov, ktorí budú **12. - 14. júla** tvoriť v našej obci. Akcie sa zúčastnia aj nadané deti z našej obce. Ich diela budú v nedeľu vystavené v priestore, kde stál kaštieľ Medňanských. Jedná sa o úvodný ročník a boli by sme radi, keby sa podarilo založiť každoročnú tradíciu takéhoto podujatia. Ďalej to budú tradičné Beckovské slávnosti a v auguste Dni obce.

6. Obec postihli aj nepríjemné veci - havária vodovodu, problémy v zdravotnom stredisku, v škole, naposledy prívalové dažde - dalo sa všetko do poriadku?

Už v zimnom období sme mali krátko po sebe tri havárie na vodovodnom potrubí. Našťastie, spoločnosť TVK a.s. sa dokázala postarať o ich odstránenie veľmi promtne a profesionálne.

V škole boli opätovné problémy s odtokom odpadových vôd. Tam sme pristúpili k osadeniu novej žumpy a kompletnej výmene kanalizačného potrubia. Podobný problém sa vyskytol aj v škôlke, našťastie, ale menšieho rozsahu a náprava by mala byť vykonaná začiatkom prázdnin.

Prívalové dažde nás preverili. Vďaka firme REX sa podaril včas vyčistiť odtokový kanál v časti Matiáška až za cintorín. O dva dni na to prišiel prvý prívalový dážď. Ako sa hovorí, stihli sme to o 5 minút 12. Ďalší príval dažďa doniesol veľké naplaveniny od cesty z tehelne. Aj toto sme v spolupráci s firmou REX vyriešili a dokonca dostali ďakovný telefonát od záhradkárov zo Sychrova.

7. V súvislosti so zveľadením majetku obce mi nedá nespýtať sa na čoraz úbohejšiu kúriu Dubnických - je riešenie na jej záchranu, ktoré by bolo prijateľné pre našu obec? Historické jadro bez kúrie je pre mnohých občanov a návštevníkov vlastne nepredstaviteľné...

O tomto prípade sa popísalo už veľa, či už v našich novinách alebo aj tých celoslovenských. Situácia je už kritická a hrozí zrútenie celého objektu. Intenzívne komunikujem s riaditeľkou pamiatkového úradu a črtá sa určité riešenie na záchranu objektu. Ale hovoriť teraz o riešení by bolo ešte predčasné.

8. Mnohých občanov trápia aj obecné chodníky a park i jeho okolie - aké sú v súčasnosti možnosti obce?

Máme v pláne dorobiť ďalšie úseky chodníkov tak, aby boli v jednom celku zrekonštruované od školy až po obecný úrad. Takisto oproti OD Jednota smerom von z obce. V okolí parku máme naplánovanú väčšiu zmenu. Jedná sa o zmenu dopravy a následne parkovania v centre obce. Je potrebný väčší stavebný zásah do telesa cesty a odtokového kanála. Momentálne sa nachádzame v štádiu projektovej prípravy. V parku bude osadená nová detská veža s preliezkou už začiatkom prázdnin. ***DB***

DEŇ NARCISOV - POĎAKOVANIE

Záver školského roka býva „nabitý" finišovaním, dorábaním rôznych pedagogických dokumentov, upratovaním, no zároveň sa všetci tešia na letné prázdniny. A v tomto rušnom období nám do školy prišla veľmi príjemná správa – odozva na Deň narcisov.

Liga proti rakovine našej základnej škole poslala diplom i ďakovný list za nezištnú dobrovoľnícku pomoc pri organizovaní verejnej finančnej zbierky. Za náš čas, nasadenie, energiu i ochotu pomôcť. 11. apríla 2019 slovenské ulice zaplavili žlté narcisy a beckovské ulice s nimi prešli žiaci deviateho ročníka. Celková vyzbieraná suma na Slovensku bola 1 117 367,95 €. Bol to najvyšší výnos v celej histórii zbierky. Samozrejme, všetci sa tešíme, že sme mohli pomôcť. Bude nám cťou opäť sa zapojiť kedykoľvek v budúcnosti. ***Ing. Kučerová Katarína***

Voľba a vymenovanie riaditeľa ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove

Vymenúvanie a odvolávanie riaditeľa školy alebo riaditeľa školského zariadenia sa riadi zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. Riaditeľa vymenúva na dobu funkčného obdobia a odvoláva zriaďovateľ školy.
2. Zriaďovateľ vymenúva riaditeľa na päťročné funkčné obdobie na návrh rady školy. Rada školy predkladá návrh na kandidáta na riaditeľa na základe výsledkov výberového konania.
3. Zriaďovateľ do 30 dní odo dňa predloženia návrhu rady školy vymenuje riaditeľa alebo písomne odôvodní svoj nesúhlas s navrhnutým kandidátom rade školy.

Výberové konanie má zákonom presne predpísané pravidlá a časový harmonogram a vedie ho predseda rady školy.

13 členná výberová komisia pozostáva z 11 členov rady školy a dvoch delegovaných zástupcov štátu:

* zástupkyňa okresného úradu Trenčín - odbor školstva
* zástupkyňa Štátnej školskej inšpekcie - školské inšpekčné centrum Trenčín (zloženie RŠ nájdete na stránke školy: https://zs-beckov.edupage.org/?).

Výberové konanie sa konalo dňa 24. 4. 2019. Do výberového konania sa prihlásili dvaja uchádzači: Mgr. Lenka Mráziková a Mgr. Jozef Pekarovič. Vo výberovom konaní uspel a nadpolovičnú väčšinu hlasov všetkých členov výberovej komisie získal **Mgr. Jozef Pekarovič**.

Na základe návrhu na vymenovanie riaditeľa školy, vymenoval starosta obce Beckov na 4. zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Beckove dňa 17. 5. 2019, za riaditeľa školy na funkčné obdobie 2019 - 2024, pána Mgr. Jozefa Pekaroviča.

Dovoľujem si zaželať staronovému riaditeľovi a celému kolektívu pracovníkov našej obecnej školy pevné zdravie a veľa síl do ich zodpovednej práce. Vaša práca je náročná, ale zároveň krásna a tvorivá. Prajem vám málo ťažkých a veľa úsmevných chvíľ, poslušných a šikovných žiakov a spolupracujúcich rodičov.

Ing. Ján Macejka,
predseda rady školy pri ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove

Poďakovanie učiteľom

Ako jeden zo skúsenejších rodičov a predseda rady školy môžem konštatovať, že napriek rôznym klebetám zlých jazykov, povolanie učiteľa nie je ľahké. Vyžaduje trpezlivosť, pevné nervy, ochotu, porozumenie a lásku k deťom. Prácu učiteľa nemôže vykonávať hocikto. Vyžaduje si veľa úsilia.

Dovolím si, pri príležitosti ukončenia školského roka, v mene všetkých žiakov a rodičov, učiteľom poďakovať.

Ďakujem vám za všetko úsilie, čo venujete našim deťom, za lásku ktorú im dávate, za pochopenie, ktoré pre ne máte. Ďakujem vám za trpezlivosť s nami rodičmi a pevné nervy, ktoré niekedy pri kontakte s nami potrebujete.

Určite sa spolu zhodneme, že deti sú pre rodičov, aj pre učiteľov to najcennejšie, čo máme.

Prajem Vám, pani učiteľky a páni učitelia, krásne a horúce leto, veľa dovolenkových zážitkov a načerpanie nových síl, pretože od septembra sa kolotoč roztáča odznova…

Ing. Ján Macejka, predseda rady školy

DEŇ DETÍ

Na konári píska drozd,
prvý, druhý, tretí,
že k nám opäť zavítal,
sviatok všetkých detí...

Aj slová detskej piesne avizovali príchod sviatku detí na celom svete. Škoda len, že nie všetky deti sveta mali to šťastie narodiť sa v krajine, ktorú netrápi obrovský hlad a bieda, tobôž vojna. Ale vždy sa dá pomôcť finančným príspevkom, určeným na pomoc deťom, ktoré denne bojujú o prežitie.

Tie „naše“ deti, našťastie, niečo podobné nemusia prežívať. Snažíme sa im pripraviť bezstarostné detstvo, spojené s veselými príhodami, zážitkami, na ktoré budú s radosťou spomínať možno aj po rokoch a v dospelosti im budú inšpiráciou pri rozhovoroch so svojimi deťmi či vnúčatami.

V sobotu, 1. 6. 2019, vyšiel v kalendári presný dátum sviatočného dňa na deň voľna, ale i počasie bolo super. A tak po štarte do krajiny Rozprávkovo sa deti mohli pustiť do zdolávania prekážok a úloh na jednotlivých stanovištiach a ich plnenie bolo podmienkou získania diplomu a zaslúženej sladkej odmeny s džúsom. Všetky rozprávkové bytosti - princezné, vodné víly, Pat a Mat, šašovia i čarodejnice boli dobré, dokonca aj čert, ktorý zvyčajne vyvádza čertoviny, bol teraz kamarátsky a pomáhal všetkým deťom, ktoré jeho pomoc naozaj potrebovali.

A práve teraz nadišiel čas, vyskúšať si svoju trpezlivosť pri rôznych kolektívnych aj individuálnych aktivitách - udržanie rovnováhy na detských chodúľoch, výdrž v skokoch na skákacom hrade a trampolíne, či kreslenie veselých obrázkov kriedou na veľký formát. Zaujímavé bolo i modelovanie zo slaného cesta a smiešno-veselé pohybové hry.

Všetci si určite všimli, že nám pred očami vyrastá generácia mladých nadšencov a možno i nových členov DHZ. Niet sa čomu čudovať, veď hasiči pripravili pre deti skutočne zaujímavé a pútavé súťaže a ukážky svojej práce, exkurziu hasičského auta, ako i možnosť odviezť sa v ňom. A to bol teda zážitok!

Ak niekoho premohol hlad - žiadny problém, veď špekáčiky aj chlebík už boli prichystané, iba ich zjesť. Samozrejme, bezpečnosť detí je na prvom mieste, a tak si mamičky či ockovia užili teplo nielen z počasia, ale i z ohňa. O to viac ale chutil „pripečený“ špekáčik aj s pivkom alebo kofolou.

Ale tak, ako v rozprávke raz všetko končí, pomaly sa priblížil záver podujatia. A prišiel čas, kedy museli všetky rozprávkové bytosti ako každoročne odísť. Veď aj inde na svete sú deti a chcú vidieť rozprávkové princezné, víly, veselých šašov a tiež túžia po stretnutí s nimi.

Všetkým tým, ktorí toto stretnutie s láskou, chuťou a oduševnením pripravovali, išlo o to, aby si deti odniesli v spomienkach pozitívne skúsenosti a emócie. Veríme, že v spoločnosti rodičov, blízkych a kamarátov sa nám to naozaj podarilo.

Touto cestou úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave tohto podujatia, ale hlavne deťom zo ZŠ J.M. Hurbana, ktoré síce mali sviatok, ale napriek tomu chceli potešiť mladších kamarátov spríjemniť im deň a rozveseliť ich, a tak sa ochotne podujali zastať úlohu tej - ktorej rozprávkovej bytosti.

Ktovie? Možno práve niektoré z nich raz bude ozajstným hercom a splní si svoj tajný sen…

Za KK Anna Kabelíková

BARINA CUP 2019

V sobotu 22. 6. sa konal už 3. ročník súťaže v bicyklovaní na Barine - Barina Cup 2019. Bohatá účasť, perfektná nálada a zanietení pretekári! Blahoželáme, vyhrali všetci!

Chcem poďakovať všetkým deťom a ich rodičom za podporu a záujem.

Teším sa na ďalší ročník tejto súťaže.

Ing. Marek Jambor

MEDNYÁNSZKY PEŠI ALEBO VOZOM, MY ZA NÍM AUTOBUSOM
O výlete Jednoty dôchodcov z Beckova do Strážok

Streda, 19. júna 2019 ráno, 6,45. Odchod je o 7,00 mám ešte čas - veď to mám „cez ulicu“. Neviem, či sa teším, skôr som zvedavý - spoločnosť ľudí, s ktorými som vyrastal, boli mladí alebo trochu starší - a zrazu sme účastníkmi výletu (skôr spoznávania fragmentu dejín našej obce) Jednoty dôchodcov v Beckove do Strážok - miesta pôsobenia „nášho“ Ladislava Mednyánszkeho…

Veľa ľudí tvrdí, že cesta autobusom je dlhá, únavná, nie dostatočne pohodlná, a veď viete, seniori - boľavé kríže, dlhé sedenie, viac ako štyri hodiny cesty - no strach… Ale ja mám cestu autobusom, ale i vlakom celkom rád, ľudia sa rozprávajú, tešia sa i hnevajú na práve to, čo je pozitívne alebo negatívne v ich živote. Možno sme generácia, ktorá bola vychovaná, že zdieľaná radosť je o to väčšia, čím viac ľudí je v našom okolí a zdieľaná starosť o to menšia, lebo sa rozdrobí podobnými starosťami… Preto sa veľmi teším na tých „našich Mednyánszkych“ - vlastne Medňanských.

Po ceste spomínam na študentské časy, keď som na škole „riešil“ galériu Ladislava Mednyánszkeho v Beckove, neskôr expozíciu v budove terajšieho beckovského múzea, ktorá je pobočkou Trenčianskeho múzea v Trenčíne. Nič nevyšlo. Skúška napraviť to a snaha o rekonštrukciu Kolárovca… Myšlienky sa mi preháňajú hlavou, prečo nevyšlo to, či ono a ako to všetko posúriť…, lebo život je taký krátky a ubehne veľmi rýchlo, …ako Ladislavovi Mednyánszkemu - desať rokov v Beckove a láska na celý život, ale láska nielen k Beckovu, je to hlavne láska k životu, tvorbe, k zvukom farby - áno zvukom, lebo on ju počul - to je ten Boží prst, ktorý sa dotkne len vyvolených a on nim bol…

Pán barón, ktorý mal predznačenú priamu líniu života a predsa… Svet mimoriadne cennej, významnej a jedinečnej tvorby v rámci Európy, no i potkýnanie sa na ceste životom o biedu, chudobu, nevraživosť a zabíjanie… Tvorba, v ktorej sa odrážali dejiny druhej polovice 19. storočia do konca Veľkej vojny… a s koncom vojny odchádza aj ich pozorovateľ a dokumentarista, náš rodák Ladislav Mednyánszky z Beckova…

Cestou a po prvej prestávke na odpočívadle pozorujem spolucestujúcich, zdravíme sa navzájom, debatujeme, všetci sa tešia, že ideme po stopách našej veľkej minulosti, našich dejín, aj keď sme mnohé možno až prespali…, škoda, ale o to s väčšou chuťou skúsime dobehnúť zameškané.

Vchádzame do Spišskej Belej, pomaličky sa posúvame do Strážok, kde starosta presne naviguje vodiča autobusu na parkovisko pred parkom a celým areálom kaštieľa rodiny Szirmazovcov, Marianny - matky Ladislava. V rozľahlom parku cítite atmosféru, ktorá je daná objektom, kadiaľ kráčali dejiny a významní ľudia tej doby. Niekoľko zvedavcom sa pristavilo aj pri náhrobných kameňoch rodiny Czóbel, István bol manžel Ladislavovej sestry Miri, hľadíme na kamene, ktoré podávajú svedectvo o dobách, ktoré poznáme z kníh slovenských a maďarských klasikov. Vidíme renesančný kaštieľ s balkónom, z ktorého pani barónka Margita Czóbelová pozerala na rieku Poprad, v ktorej sa každý deň kúpavala do svojho konca v 1972 roku. Nízka, štíhla, noblesná, vzdelaná - prenášame sa v čase - predstava je veľmi konkrétna. Pred vchodom sa nám otvára panoráma na gotický kostol sv. Anny a renesančnú zvonicu s nápisom „Soli deo HB1629 Gloria“ - áno Sláva jedinému Bohu za zhotovenie.

Vo vstupnej sále vidíme publikácie o diele nášho Ladislava, vidíme kamenný erb rodiny Horváth - Stansith, dotýkame sa histórie, nasávame vzduch, ktorý dýchal náš významný rodák. Nasleduje veľmi dobrý a pútavý výklad Dr. Lisého - pracovníka Slovenskej národnej galérie expozícia Strážky o diele a živote Ladislava Mednyánszkeho. Prechádzame miestnosťami galérie, vidíme rodovú galériu obyvateľov a spriaznených rodín, ktoré žili alebo navštevovali kaštieľ, alebo jednoducho patrili do portrétnej tvorby významných slovenských (uhorských) maliarov 18. - 19. storočia. Prezeráme fotografie známe i neznáme zo života Ladislava Mednyánszkeho, na nich sa snažíme identifikovať, odkiaľ je hrad fotený, čo bolo odstránené z našej starej výstavby a opevnenia, čo kde mohlo byť a nie je… výlet do doby maliara a jeho potuliek Beckovom.

Porovnávame, kde sa stala chyba, že tu kaštieľ je a u nás sa nezachoval, a to pokračuje dramaticky ďalej.

Po nezabudnuteľnej prehliadke posledné pohľady a ideme do Kežmarku - na obed a prehliadku historického centra mesta. Posilnení obedom vstupujeme do historického centra kráľovského mesta Kežmarok. Obdivujeme artikulárny evanjelický kostol sv. Trojice, kde sme niektorí nakukli. Jedinečná pamiatka, zapísaná v zozname UNESCO, je absolútna špica, nakukli sme aj do evanjelického lýcea a lyceálnej knižnice, ktorá má vo svojich zbierkach okolo 150 tisíc zväzkov cenných tlačí, kde vidíme na fasáde množstvo tabúľ osobnosti slovenských dejín, ktoré sa tu vzdelávali a študovali prvotlače latinských klasikov - náš Ladislav, samozrejme, medzi nimi… ďalej Janko Kráľ, Šafárik, bratia Chalupkovci, Hviezdoslav, Rázus, Kuzmány a množstvo ďalších, nasleduje jedinečná eklektická stavba evanjelického kostola od architekta Teofila von Hansen. Tu sa nachádza aj mauzóleum Imrich a Tökölyho. Ako vďaku pani sprievodkyni, ktorá nám v rýchlosti pootvárala všetky budovy a významné miesta, vložil do dlane jeden náš spolucestujúci mincu s beckovským hradom. Milé… Budovu Reduty, Kežmarský hrad a radnicu sme len prebehli, ale gotický klenot - kostol sv. Kríža s renesančnou zvonicou - najkrajšou na Spiši, sme prezreli aj s oltárom Majstra Pavla - ukrižovaného Krista.

Lúčime sa s mestom, kde by sme mali ešte veľa - veľmi veľa čo pozerať, študovať, obdivovať. Ako Mednyánszky - chodil veľmi veľa pešo, aby sa mohol odovzdávať okoliu a okolie jemu - potom objavil i to, čo iní márne hľadajú, i keď je to celkom blízko… Odchádzame a ďakujeme, že sme mohli prísť navštíviť nášho rodáka a rozmýšľame, ktorým smerom nabudúce, tých „našich“ je dosť každým smerom a pozývajú stále naliehavejšie.

Medzipristátie na salaši Krajinka, kde si posedíme, občerstvíme sa, niečo pojeme. Vraciame sa domov, prichádzame okolo pol deviatej - už ani neviem, nie je to podstatné. Pekný deň, boli sme za naším rodákom a priniesli sme pozitívnu energiu zo Strážok do Beckova. Čakali nás tu ďalší naši…

Tu uzrel svetlo sveta náš Ladislav Mednyánszky. Sme hrdí rodáci, vážme si, zveľaďujme pamiatku našich veľkých, mimoriadne skromných a pokorných ľudí - veľkých duší Slovenska. Dnes bol „hustý“ deň, prešli sme stovky kilometrov, ale nie nadarmo, osobný kontakt ľudí, ktorí spolu rástli, tvoria a žijú, je nadovšetko, aj kontakt s odkazom tých, ktorí nie sú s nami je nadovšetko… možno na nás pozerajú zvrchu a tešia sa, že si ich všímame a prajú nám… ako? Ukáže čas.

Ing. arch. Marian Strieženec

Kaštieľ Strážky - rodokmeň Medňanských

Kaštieľ Strážky - ukážky z expozície

Akad. arch. Marian Strieženec pred obrazom L. Mednyánszkeho

Hotel Club Kežmarok - starosta s jeho majiteľkou Janou Gantnerovou

Kaštieľ Strážky - Beckovania na prehliadke galérie *Foto: DB*

235. výročia narodenia a 175. výročie úmrtia - Alojz Medňanský

Galéria Strážky, Alojz Mednyánszky, 1805. Foto: DB

Známy uhorský spisovateľ historických povestí a publicista národne hospodárskych článkov Alojz Mednyánszky pochádzal z beckovskej vetvy barónskej rodiny Medňanských (pozn.1). Narodil sa 20. apríla 1784 v Priekope / Révayfalve (Martin) v Turci počas návštevy rodičov - barón László Mednyánszky (1752-1792) a grófka Jozefina Esterházy (1756-1839) - u príbuzných Révayovcov. Svoje detstvo strávil v Beckove, kde mali Medňanskí ako podielnici v Beckovskom panstve časť majetkov. Jeho otec zomrel, keď mal len 8 rokov, a tak detské roky prežíval pod vplyvom deda Antona Mednyánszskeho (1712 - 1796), hrdého aristokrata a vlastenca. Tu, pod bralom Beckovského hradu, v starom Révayovskom kaštieli, v ktorom neskôr vyrastal aj ešte slávnejší Mednyánszky, maliar Ladislav (Alojz bol brat Ladislavovho dedka), sa zrejme rodila jeho láska k dejinám, starým povestiam a legendám, jeho aristokratické uhorské vlastenectvo.

Vzdelanie získaval v Trenčíne na piaristickom gymnáziu a druhý stupeň v Theresianum vo Viedni. V Bratislave študoval na Kráľovskej akadémii práva a filozofiu (1801-1804) a stal sa koncipientom v Uhorskej dvorskej kancelárii. V roku 1805 sa oženil so 16-ročnou Máriou Antóniou, grófkou von Bolza. Úspešne kariérne napredoval - po roku bol menovaný Komorníkom Jeho Veličenstva Františka (1792-1835) a v roku 1809 bol poverený evakuáciou archívu Dvorskej kancelárie z Viedne do Budína pred napoleonskými vojskami. Po náhlej smrti svojej manželky v roku 1810 vystúpil zo štátnych služieb a usadil sa v kaštieli vo Veselom pri Piešťanoch, kde sa venoval hospodárskej a publikačnej činnosti. Publikoval po nemecky pod skráteným menom Freyherrn von M…y (Aloys Freyherrn von Mednyánszky) v časopisoch Hesperus a Oekonomische Neuigkeiten und Berichte, ktoré vychádzali v Prahe a vo Viedni v časopise Archiv für Geographie, Hiestorie, Staats und Kriegskkunst, ktorý vydával jeho priateľ barón Joseph von Hormayr.

Patril k skupine šľachticov a vzdelancov, ktorí sa zamýšľali nad budúcnosťou Uhorska v súvislosti s jeho hospodárskym vývojom. V prvom rade sa začal starať o svoj majetok vo Veselom. V roku 1813 vypracoval úspešný „projekt na zlepšenie ciest v Nitrianskej stolici, ktoré sú naskrze v biednom stave a takmer neschodné“. Zaujímal sa o chov oviec, koní, otvorenie novej súkenky, tešil sa z každého hospodárskeho úspechu, ktorý hodnotil ako vlastenecký čin.

K hospodárskemu životu v Uhorsku napísal niekoľko článkov - napr. O reluícii robôt so zreteľom na Uhorsko, 1815; O taxovaní remeselníkov v Uhorsku, 1815; Prečo nerobí pestovanie kultúry hodvábnika v Uhorsku žiadne pokroky, 1816; Uhorský sedliak vo svojom vzťahu k zemepánovi, k štátu a cirkvi, 1818; - v ktorých horlil za racionálne hospodárenie, zakladanie manufaktúr, aktívny rozvoj vnútorného a zahraničného obchodu, vystupuje proti zákonom, ktoré brzdia podnikanie a ako uhorský šľachtic a vlastenec sa zasadzuje za šírenie maďarskej vedy a kultúry. Významnú prácu napísal *O Nitrianskej stolici*, vychádzala na pokračovanie v r. 1817-1819, a získala aj cenu časopisu Hesperus (300 zlatých).

V tom čase, v roku 1820, sa druhýkrát oženil s dcérou štátneho ministra grófa Józsefa Majlátha, s Agnesou. Alojz bol otcom 6 detí - Karola, Jozefínu a Štefana mal s prvou manželkou a Hedvigu, Gejzu a Dienesa s druhou.

V rokoch 1820 až 1830 prispieval do popularizačnej „príručnej knižky pre dejiny vlasti“ - Taschenbuch (vydával ho Jozef Hormayr) textami k dejinám hradov, šľachtických rodov, povesťami a legendami.

Bohatý rodinný archív obsahoval množstvo starých listín od 14. storočia, štúdium ktorých sa stalo základom jeho vlastivedného bádania. Do zbierky rodinného archívu patril aj „Diplomatár kedysi slávneho rodu Stiborovcov v Uhorsku“ - práca zostala v rukopise, aj ďalšia, „Historická rozprava o voľakdejších sídlach templárov v Uhorsku“ a „Posolstvo kardinála Pázmánya k rímskej stolici“. V roku 1822 publikoval štúdiu „Vlastenecké úvahy o rozšírení maďarského jazyka“, v ktorom sa zamýšľa, aké prostriedky a metódy treba použiť, aby sa maďarčina udomácnila v celej krajine. Vylučuje však násilie, myslí si, že treba využiť školskú mládež - postupne by sa mali všetky predmety vyučovať po maďarsky. Mednyánszky uverejňoval svoje články o hradoch Uhorska aj v „Archíve“ a „Vedeckom zborníku“. Okrem dejín hradov mal záľubu v povestiach a zbieral ľudové piesne. Všetky svoje obľúbené témy sústredil do Malebnej cesty dolu Váhom.

Najskôr však vyšli tri zošity s 12 kolorovanými vyobrazeniami považských hradov od viedenského profesora krajinomaľby Josepha Fischera (1769-1822) - Malerische Reise auf dem Waagflusse in Ungarn, Viedeň 1818. Krásne akvarelové medirytiny autor doplnil vlastnými stručnými textami v nemčine, francúzštine a maďarčine, ale publikácia sa nestretla s veľkým ohlasom, žiadalo si to kvalitnejší text. Ten zabezpečil až Alojz Mednyánszky, ktorý najskôr splavil rieku Váh - bolo to v lete 1822. Cestu po rieke Váh pred ním podnikli aj S. Bredeczky (1809) a G. Berzeviczy (1813).

Práve v tom roku umrel Joseph Fischer (30.1.1769 - 5.9.1822). Obrázky kúpil od Fischerovej vdovy a knižku vydal so svojím nemeckým textom - vznikla jedinečná, dodnes vyhľadávaná publikácia (prvé vydanie vyšlo v roku 1826, druhé 1844). Mednyánszky ako znalec Považia, jeho dejín, kultúry i hospodárskych pomerov, sprevádza čitateľa miestami zašlej slávy Uhorska (ruiny hradov), a zároveň obdivuje nové formy podnikania - prejavuje sa ako hrdý lokálpatriot. Zastavil sa aj v Beckove, v mieste svojho detstva: „Pravda, nemohol som sa rozlúčiť s týmto, mne nesmierne známym cimburím, výklenkami a strážnymi vežami bez toho, aby som im nezakýval na pozdrav, lebo práve tak, ako hľadeli na moju kolísku, dívajú sa aj teraz na moje krehké plavidlo, ktorému som zveril svoj život, a v tvári opálenej slnkom a ošľahanej vetrom odvtedy nejedna vráska pripomína časy, keď kedysi bola iná.“ (s. 176, A. Mednyanszský, Malebná cesta dolu Váhom. Tatran BA 1971, 2. vydanie).

O rok neskôr vydal *Rozprávky, povesti a legendy z uhorskej minulosti*, 1827 - obsahujú povesti o hradoch z Horného Uhorska, aj slovenské ľudové rozprávky.

Opäť sa venoval politickej činnosti. Na sneme v roku 1825 bol zvolený za člena študijnej komisie, ktorá mala vypracovať plán na postupné zavádzanie maďarčiny do škôl, tiež sa podieľal na vzniku Maďarskej učenej spoločnosti - Akadémie. V roku 1830 vstúpil do štátnych služieb. Bol menovaný radcom Miestodržiteľskej rady, v roku 1833 radcom Uhorskej kancelárie, v roku 1838 c. k. tajným radcom a viceprezidentom Uhorskej komory a vo funkcii kráľovského komisára riešil viacero zodpovedných úloh. V roku 1835 bol administrátorom Trenčianskej stolice, a od roku 1837 hlavným županom Nitrianskej stolice. V roku 1840 sa stal predsedom študijnej komisie pri Miestodržiteľskej rade, ktorej úlohou bolo pripraviť reformu uhorského školstva, a predsedom cenzorského zboru. V roku 1842 bol vymenovaný za strážcu kráľovského pokladu a predsedu uhorskej komory. Ako príslušník aristokracie sa zaradil do skupiny umierneného pokroku, ktorú tvorili príslušníci Habsburgovcom oddanej aristokracie. Stál v opozícii voči liberálnej šľachte na čele s Lajosom Kossuthom.

Prišiel aj do kontaktu so slovenskou inteligenciou - osobne sa poznal s Jánom Hollým, ktorého fara v Maduniciach bola v blízkosti Veselého, sídla Alojza Mednyánszkeho. Dokonca bol Hollého mecén a priaznivec - keď Hollý v roku 1829 ochorel, daroval mu 25 oviec alebo mu sprostredkoval návštevy poľských slavistov a požičiaval knihy. Hollý venoval barónovi svoje básnické zbierky a v roku 1838 mu napísal chválorečˇ, keď bol inštalovaný za nitrianskeho župana. Zúčastnil sa aj na barónovom pohrebe.

Mednyánszky obdarovával záujemcov zozbieranými slovenskými ľudovými piesňami, obohatil aj Kollárove Národné spievanky. „Na tatrínskej sednici sa účastníci 7. augusta 1845 dohodli, že do slovenčiny sa preložia aj Rozprávky, povesti a legendy z uhorskej minulosti grófa Alojza Medňanského. Štúrovci dobre vedeli o maďarizátorských snahách A. Medňanského, ale národnobuditeľské, výchovné a zrejme aj estetické potencie jeho diela v tomto prípade prevážili. Uvedený projekt sa nakoniec neuskutočnil…“ (Slavomír Ondrejovič, http://www.litcentrum.sk/recenzie/davne-povesti-o-hradoch-alojz-mednansky-nas-tip). Alojz Mednyánszky bol veľký lokálpatriot, vďaka nemu vznikol napríklad poštový úrad v Rakoviciach.

Barón Mednyánszky zomrel 17. júna 1844 v Hlohovci, náhle, na ceste domov z Nitry zo župného zasadania. Pochovali ho v rodinnej krypte v kostole vo Veselom (spolu s rodičmi a synmi Gejzom a Dionýzom - pozn. 2).

Preklad jeho diel do slovenčiny vznikol až v roku 1962 - 1. vydanie Malebnej cesty dolu Váhom a v roku 1974 vyšiel preklad Dávnych povestí o slovenských hradoch (vyšli 4 vydania) - pozn.3.

Dana Badžgoňová

Poznámka 1): Rod Medňanských odvodzuje svoje korene od prapredka, ktorý prišiel na Slovensko z Haliče v 13. storočí. Ľudovít Veľký im v roku 1356 daroval obec Medné v trenčianskej župe (dnes časť obce Lednické Rovné, okr. Púchov) - Mednye - a neskôr, v 17. storočí, získali majetky v Sedmohradsku, v Megyes, takže si uvádzali de (von) Medné et Medyes. Sedmohradská vetva - Pavol Mednyánszky získal v roku 1688 od cisára Leopolda barónsky titul, ktorý v roku 1750 potvrdila Mária Terézia aj pre Antona Mednyánszkeho, a sobášom s barónkou Rozáliou Révayovou, ktorej predkovia boli Stiborovci, Eszterházyovci, Bánffyovci, Rozgoňovci, sa stal komposesorom Beckovského panstva.

Poznámka 2): Syn Dionýz Mednyánszky sa oženil s Agátou Ghyczy, mali syna - Imre / Imrich Mednyánszky. Bol slávnym vedcom, geológom, a posledným, kto zastával najvyšší banský úrad v Banskej Štiavnici. Jeho portrét bol v hlavnej budove Banskej akadémie, kde bol riaditeľom. Po roku 1867 Dénes a jeho kolegovia zavádzali maďarčinu do školy ako vzdelávací jazyk - písali učebnice v maďarčine.

Poznámka 3): Na svete bolo v roku 2015 vraj 347 Medňanských, z toho 151 v Maďarsku. Väčšina žije na Slovensku, v Sedmohradsku a inde vo svete. Miklós Mednyánszky, banský inžinier, geológ, znalec rodu Mednyánszky, napísal o svojich predkoch knihu „A Mednyánszky család“, 2016.

ZDROj: Ján Tibenský, úvod k 1. vydaniu Malebná cesta dolu Váhom, Tatran, Bratislava 1971; Mednyánnszky Miklós: https://felvidek.ma/2017/11/a-mednyanszky-csalad/; Slavomír Ondrejovič, http://www.litcentrum.sk/recenzie/davne-povesti-o-hradoch-alojz-mednansky-nas-tip.

Zdroj: Antikvariatik.sk

Špeciálna turistická prehliadka
Sakrálna cesta po Beckove - brána do histórie

Záujmové združenie Hrad Beckov spolu s RKC farnosťou Beckov, ECAV v Beckove a rehoľou františkánov pripravili pre organizované skupiny špeciálnu prehliadku po Beckove. Cesta vedie po všetkých pamiatkach v Beckove. Ide o exkurziu do minulosti, pretože Beckov je obec bohatá na kultúrne dedičstvo.

Historicky prvá sakrálna cesta v Beckove sa uskutočnila v pondelok 13. mája 2019. Objednali si ju gymnazisti zo Šale. Prišlo ich 30 druhákov s dvoma učiteľkami, jedna dejepisu a druhá nemčiny. Druhá sakrálna cesta po Beckove sa uskutočnila 12. júna 2019. Prehliadky sa zúčastnilo 20 turistov z klubu seniorov pri Doprastave Bratislava. Najmladší mal 65 rokov a najstarší 90 rokov.

Po skúsenostiach s prvou prehliadkou, ktorá začínala od obecného cintorína, sme túto začali od obecného úradu. V jeho blízkosti sa nachádza prvá sakrálna stavba - kaplnka Panny Márie Lurdskej.

V suteréne obecného úradu sme sa zoznámili a vydali na cestu k cintorínu, kde sú pochovaní významní revolucionári. Pokračovali sme históriou a súčasnosťou evanjelického kostola, fary a školy. Pri každej pamiatke sme sa odfotili. Návštevníci sa dozvedeli o významných rodákoch 19. storočia, ktorí sa v Beckove narodili alebo pôsobili.

Ulicou Pod Hôrkou sme sa porozprávali o beckovskej prírode, chránených územiach a turistických trasách.

Cestou ku kostolu sme sa pristavili pri katolíckej fare, kde sme spomenuli významného katolíckeho kňaza, ktorý v Beckove pôsobil. Na budove fary je umiestnená pamätná tabuľa. V katolíckom kostole sme si porozprávali o tejto významnej stredovekej pamiatke a prvom uhorskom kráľovi sv. Štefanovi, ktorému je kostol zasvätený, o kráľovi Žigmundovi Luxemburskom a vojvodovi Stiborovi.

Z kostola sme prišli na trojičné námestie, kde sme si porozprávali o reholi školských sestier, o Trojičke, súsoší z roku 1861, aj o župnom dome - bývalom sirotinci. Okolo kúrie Dubnických sme vstupovali, niekdajšou dolnou bránou do hlbšej histórie, do bývalého mesta Beckov.

Prešli sme popod hradné bralo ku Kúrii Beckov. Účastníci exkurzie boli zvedaví aj na toto prostredie. Pri bývalej hornej bráne na rázcestí ciest sa nachádza prícestná neskorobaroková kaplnka so sochou sv. Jána Nepomuckého v životnej veľkosti, patrónom cestujúcich, pltníkov.

Ďalší pamiatkový objekt - beckovské múzeum sa nachádza v kúrii Ambrovec, kde sa narodil tiež významný rodák. Cez lipový park sme došli k pamätníku padlých v 1. a 2. svetovej vojne. Na západnom okraji parku sme si všimli sochu sv. Floriána, patróna hasičov. Z parku sme vyšli priamo k miestu, kde stál kaštieľ Medňanských, najkrajší v Beckove. Na tomto mieste sa nachádza nová pamätná tabuľa. Spomenuli sme aj Alojza Medňanského, ktorý napísal cestopis Malebná cesta dolu Váhom. Túto knihu poznali a dokonca ju jedna pani vlastní. Posledná navštívená pamiatka v obci bol františkánsky kostol s kláštorom. Spoznali sme históriu kostola a kláštora, kto sa pričinil o ich postavenie, komu kostol a kláštor v minulosti slúžil, čo sa v ňom v súčasnosti nachádza a čomu sa jeho obyvatelia venujú.

Návštevníci sa najviac tešili, ako prezradili, na hradnú kaplnku s Madonou. Cestou na hrad sme sa pristavili pri židovskom cintoríne, ktorý je zaradený do zoznamu kultúrnych pamiatok. Dozvedeli sa, že v Beckove stála aj židovská synagóga. V hradnej kaplnke s Madonou si návštevníci vypočuli, ako a kedy sa vystavala kaplnka a kedy v nej umiestnili túto drevenú plastiku zázračnej Madony a kde sa originál nachádza teraz. Na hrade si prezreli aj výstavu reprodukcií obrazov Ladislava Medňanského. Na dolnom hrade sa cestovatelia na záver občerstvili.

Študenti vyjadrili spokojnosť z prežitej cesty aj napriek tomu, že cestu absolvovali vo veternom a studenom počasí. O sakrálnej ceste po Beckove budú písať vo svojom školskom časopise. Seniori, ktorí doobeda zvládli v horúčave dve prehliadky v Čachticiach a poobede trojhodinovú púť po Beckove, boli spokojní a šťastní zo zážitkov.

Veľa z tejto cesty po Beckove som prezradila, a ešte viac sa dozviete, ak sa vydáte na ňu s nami a zažijete čaro histórie pretkané duchom našich predkov. Najbližšie bude Sakrálna cesta po Beckove pre verejnosť sprístupnená v termíne osláv Európskeho kultúrneho dedičstva *14. a 15. 9. 2019*.

ZK. V Beckove, 14. 6. 2019

Foto: Iveta Martišová

Jeden z najkrajších sviatkov v roku - Deň matiek

Druhá májová nedeľa nesie v sebe osobitné čaro. Čaro lásky, obdivu i vďaky našim mamám. Preto si žiaci ZŠ s MŠ J.M. Hurbana v Beckove pripravili program pod vedením svojich triednych učiteliek.

Slávnostné podujatie otvorila pani Ježovicová, po ktorom nasledovalo pásmo piesní a tancov detí materskej školy. Za obec sa mamičkám i babičkám prihovoril starosta obce Beckov pán Hladký a za pedagogický kolektív základnej školy pani učiteľka Kučerová. Po láskyplných slovách, venovaným najvzácnejším ľuďom na svete, ženám - matkám, nasledoval hodinový program žiakov základnej školy, popretkávaný tanečnými číslami, piesňami, hovoreným slovom, vtipom i ukážkou z nemeckého jazyka. Každý jeden žiak sa snažil, ako najlepšie vedel. Každý chcel ukázať svojej mame to najsrdečnejšie zo seba. Mnohokrát ešte nevedia vyjadriť lásku slovami, tak takouto formou všetci spoločne chceli odprezentovať, ako si svoje mamy vážia, ako ich ľúbia. Neprišli medzi sebou súťažiť, ani ukazovať, kto je lepší. Prišli ukázať spoločnú prácu a súdržnosť. Ukázalo sa, že na škole máme šikovné deti, žiakov, ktorí si vedia aj bez pomoci urobiť tanečnú choreografiu, alebo sa vedia sami aktívne zapojiť. Prípadne majú skvelé nápady, návrhy, čo a ako urobiť. Verím, že práve z nich vyrastú úžasné, samostatné a pracovité osobnosti. Takže i touto cestou ďakujem všetkým žiakom, ktorí sa ochotne zapojili do programu. Po záverečnej piesni sa deti rozpŕchli k svojim mamách odovzdať malý darček, poďakovať im za ich starostlivosť a popriať krásny Deň matiek. Keďže si všetci vážime poslanie matiek, tak každá žena odchádzala domov nielen s dobrým pocitom, darčekom od detí, ale aj s kvietkom od obce.

Už v mojom príhovore som spomenula, že každý sme iná, jedinečná osobnosť. Máme iný vkus, iné názory, každému jednému z nás sa páči niečo iné. A v tom je život krásny, pestrý. Verím, že sa vám program našich žiakov - vašich detí páčil. Ak tomu bolo tak, povedzte to, prosím, všetkým. Ak sa vám náhodou niečo nepáčilo, alebo ste postrehli nejakú chybičku, povedzte to, prosím nám. Bude to pre nás impulz a motivácia na zlepšenie sa. Ďakujem všetkým kolegyniam i kolegovi, ktorí priložili ruku k dielu a snažili sa prispieť k zdarnému priebehu tohto slávnostného dňa. Všetci sme odchádzali s dobrým pocitom domov, že sme sa snažili urobiť maximum pre pohladenie ľudskej duše a pre dobro človeka.

Ing. Katarína Kučerová

Divadielko a škola dabingu, či: „Aké je to pracovať v televízii?“

„Rodinné prostredie vás celkom prirodzene formuje a predurčuje k nejakej selekcii vašej životnej cesty, a tak vám tiež nepríde divné, prečo je syn obuvníka obuvníkom a že sa deti hercov dajú na herectvo.“

Ja by som úvodné slová doplnila, že nielen rodinné prostredie, ale aj škola formuje človeka. Preto som spojila príjemné s užitočným a pozvala k nám do školy dvoch mladých ľudí - hercov. Aby aj naši žiaci mali možnosť porozmýšľať o svojej budúcej životnej ceste, o výbere strednej školy, či o možnosti svojho povolania. Napriek svojej veľkej zaneprázdnenosti, pozvanie prijali dňa 30.04.2019 (utorok) Natália Kóšová a Michal Domonkoš pôsobiaci, okrem iného, v televízii i v slovenských divadlách.

Natália je všestranne nadaná mladá herečka, speváčka, moderátorka a Michal je ambiciózny herec, moderátor, režisér slovenského znenia, majiteľ dabingovej školy.

Najskôr mali pripravený program pre žiakov prvého stupňa a škôlkarov. Poučné a zábavné divadielko o princeznej Sofii prvej. Herci do deja zapájali aj deti, aby bolo predstavenie pútavejšie. Pýtali sa ich rôzne otázky, hľadali princeznú, jednoducho - zabávali sa navzájom. Napriek ozvene v telocvični, si to žiaci aj herci užívali. Po skončení predstavenia sa s radosťou, ešte na pamiatku, spolu odfotili.

No a potom už nasledoval rýchly presun do malej telocvične, kde čakala na žiakov druhého stupňa škola dabingu. Tam mali možnosť na vlastnej koži si vyskúšať prácu dabérov a, samozrejme, zistili, že vôbec nie je taká jednoduchá, ako sa na prvý pohľad môže zdať. Nie je ľahké zároveň počúvať napr. anglický originál cez slúchadlá, čítať slovenský preklad a „trafiť sa“ svojimi slovami do pohybu úst dabovanej osoby. Nielen žiaci, ale aj učitelia prepožičali svoj hlas známym filmovým postavám. Mali možnosť dabovať film ako Harry Potter, či rozprávku Elena z Avaloru. Všetci nadšene počúvali pútavé rozprávanie o tom, ako sa Michal Domonkoš dostal k práci v televízii, v divadle, aj k práci v dabingu, čo všetko toto povolanie so sebou prináša, a ako treba správne pracovať s hlasom. On sám tvrdí: „Dabingu som venoval celé svoje detstvo a možno práve to ma zachránilo pred cigaretami, drogami, či prvým sexom v štrnástich.“, povedal nám priamočiaro. Okrem dabingu voľný čas venoval flaute, spevu, folklóru a bicyklu. Láska k športu mu zostala doteraz. Je to veľmi vyťažený mladý muž, a keď si predsa len nájde deň voľna, využije ho na športovanie.

Týmto príjemne stráveným predpoludním sme chceli dať žiakom možnosť, získať prehľad, aké rôzne povolania môžu vykonávať. Čo všetko môžu v živote dosiahnuť, keď budú chcieť. Ako by mali na sebe pracovať a čomu všetkému sa dá venovať aj vo voľnom čase.

Podľa môjho názoru, úlohou učiteľa totiž nie je len tak vedomosti odovzdávať - to by mohlo zvládnuť aj video na internete. Úlohou učiteľa, samozrejme, okrem iného, by malo byť dovies ť mladého človeka k momentu, kedy sa vedomosť naučí sám - vlastnou skúsenosťou, zážitkom, experimentom, pozorovaním, kritickým myslením, tímovou spoluprácou a akoukoľvek aktivitou, kde je aktívny žiak, nielen učiteľ.

Ing. Katarína Kučerová a žiačky 8. ročníka

Najbohatšie ekosystémy planéty Zem

Deň Zeme je ekologicky motivovaný sviatok, o ktorom sa síce málo hovorí, ale jeho význam je pre nás všetkých veľmi dôležitý. Pri príležitosti tohto sviatku našu školu navštívili dňa 26. apríla 2019 Michaela Kršáková a Tomáš Šmátrala, ktorí svoj život zasvätili ochrane divokej prírody, živočíchov, rastlín. Okrem reálnej pomoci prírode organizujú vzdelávanie zamerané na environmentálne problémy. Sú zakladateľmi výchovno-vzdelávacieho environmentálneho projektu NEPZ (Najbohatšie ekosystémy planéty Zem) na Slovensku. Prostredníctvom tohto projektu navštevujú školy a vedú žiakov k pochopeniu dôležitosti významu divokej prírody. Vychovávajú novú generáciu tak, aby si vážili všetky živé bytosti bez rozdielov a nikdy sa nepodieľali na zotročovaní zvierat pre potešenie človeka.

V tento deň k nám táto dvojica nadšencov zavítala už po tretíkrát s prednáškou spojenou s videoprojekciou Aljaška - boreálne lesy, ktorá zaujímavým obrazovým materiálom i faktami zaujala všetkých zúčastnených, čomu nasvedčovala živá a neutíchajúca diskusia. Predchádzajúce prednášky boli zamerané na Dažďové pralesy na Sumatre a Projekt Blue life (príbeh ochrany oceánov a morských korytnačiek, problematika plastov v oceánoch). Týmito prednáškami chceli upozorniť na problémy s odpadmi v prírode, poukázať na neustále ničenie pralesov a následný úhyn vzácnych zvierat v dôsledku ničenia ich prirodzeného prostredia.

Naša škola tento školský rok 2018/2019 získala certifikát za podporu projektu NEPZ (Najbohatšie ekosystémy planéty Zem) a projektu GREEN LIFE. Ochrana prírody je pre našu budúcnosť životne dôležitá - rany, ktoré ľudstvo spôsobilo prírode, by bez aktívnej pomoci pri obnove prirodzenej rovnováhy časom zničili existenciu života na tejto planéte. Jedinou možnosťou ako prírodu zachrániť, je vzdelávať mladých ľudí aj v tejto oblasti. Tieto prednášky prebudili v žiakoch našej školy záujem o ochranu prírody a životného prostredia a ukázali, že každý z nás svojim správaním môže prispieť k záchrane rastlinných i živočíšnych druhov pre ďalšie generácie. Sme radi, že sme sa aj my mohli stať súčasťou tohto úžasného projektu. A na záver - majme všetci na pamäti slová od významného umelca Leonarda da Vinci: „Príroda nikdy neporuší vlastné pravidlá.“

Mgr. Anna Čičalová,
zástupkyňa riaditeľa školy

Exkurzia do Bratislavy a Viedne

„Nie cvičenie ostrovtipu, nie cvičenie vlôh a spôsobností vrodených, nie osvietenie rozumu a ostatných mocnejších znamenitostí, ale zatemňovanie, hubenie, obvyklé až bôľ, papúškovanie pri stálom bdení a korbáč malý, miesto v našom vyučovaní. Štúdiá moje, nie životu, ale len škole a skúškam, opravdu smiešnym to okázalostiam byli prispôsobené“ J.M. Hurban

J.M. Hurban toľké šťastie nemal, ako majú naši žiaci dnes. On svoje štúdium musel prispôsobiť náročným skúškam, ktoré boli v tom čase bežne „sprevádzané výchovou korbáčom“. Staré školské praktiky sú našťastie dávno prežitkom. A ako už pomaličky sa stáva zvykom na beckovskej škole, využívame formu exkurzie a prednášky na obohatenie vedomostí našich žiakov.

V rámci medzi predmetových vzťahov - geografie, dejepisu i nemčiny, sme v pondelok 3.6.2019 podnikli cestu do Bratislavy a do Viedne. Aby to žiaci nemali len tak „zadarmo“, tak som im počas cesty urobila dejepisnú prednášku, po ktorej som, samozrejme, očakávala aj správne odpovede na moje otázky. Prebrali sme Slovenské národné hnutie, štúrovcov, bernolákovcov a nadviazali sme na významné osobnosti Beckova, ktoré mali spojitosť aj s Viedňou. Napríklad: Ladislav Mednyánszky, Dionýz Štúr, obaja vo Viedni pracovali a aj zomreli a J.M. Hurban, ktorý osobne predložil Memorandum slovenského národa vo Viedni na Ministerstve vnútra.

Aj vďaka vyučovaniu v autobuse cesta ubehla rýchlo a nás už čakal v Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra RNDr. Ľubomír Hraško, PhD. - vedúci oddelenia geológie starších útvarov. Doktor Hraško mal pre nás pripravenú exkurziu po ústave, počas ktorej rozprával o rôznych horninách, geologických útvaroch, rôznych mapách, geologickom vývoji aj o práci v teréne i v laboratóriách. Po exkurzii sme sa presunuli do auly, v ktorej sme si prezreli zbierky rôznych hornín a vypočuli sme si pútavú a inšpiratívnu prednášku o beckovskom rodákovi Dionýzovi Štúrovi, ktorého si v ústave veľmi vážia a ktorého čestné meno ústav nesie. Nezabúdajú na neho ani po rokoch. ŠGÚ mu dal vybudovať nový pomník na evanjelickom cintoríne vo Viedni. Dionýz Štúr tam totižto pôsobil, ako jediný zahraničný riaditeľ Ríšskeho geologického ústavu. Bol tretím riaditeľom v poradí, všetci ostatní pred ním i po ňom boli Rakúšania. Počas exkurzie nás sprevádzal aj starosta Beckova, pán Hladký, ktorý tiež nezabúda na slávnych rodákov. Nájsť hrob D. Štúra nebolo na centrálnom cintoríne také jednoduché - i keď sme mali popis i fotografie. Po troške chodenia sa nám to, na šťastie, podarilo - aspoň sme si popri hľadaní precvičili nemčinu v praxi. Pán starosta položil k hrobu veniec od obce s nápisom: Unserem Einheimischen von Bürgern Beckov - Nášmu rodákovi od obyvateľov Beckova, a poklonil sa pamiatke tohto dôležitého a výnimočného človeka - na fotke vľavo.

Každá obec, každé mesto má svojich významných rodákov. A práve Beckov sa môže popýšiť hneď viacerými. Máte právo byť na nich hrdí a netreba na nich zabúdať! A k tomu treba viesť aj ďalšie generácie mladých ľudí.

P.S. Na záver sme sa ešte zastavili v Heinburgu na občerstvenie a drobné nákupy. I keď bola pre niektorých cesta únavná, verím, že sa vrátili domov bohatší nielen o zážitky, ale i nové vedomosti. Či už z dejepisu, geografie alebo nemčiny.

Ing. Katarína Kučerová

FLORBALOVÝ TURNAJ

Skvelá atmosféra, kvalitné zápasy a priatelia… aj takto by sa v jednoduchosti dali opísať naše florbalové turnaje. Pre nás je najdôležitejšie si každý turnaj užiť, zabaviť sa na ihrisku aj mimo neho a celkovo prežiť bez väčšej fyzickej ujmy.

Dňa 31. mája 2019 sa v telocvični ZŠ s MŠ J. M. Hurbana v Beckove uskutočnil florbalový turnaj pri príležitosti MDD o Pohár riaditeľa školy, ktorý je završením troch turnajov v tomto školskom roku. Turnaja sa okrem dvoch domácich družstiev (A-team a B-team) zúčastnili aj naši bývalí žiaci (Drevorubači) a dve družstvá zložené zo zástupcov rodičov (1. FT Beckov a Vyhasnuté hviezdy).

Súpisky všetkých mužstiev boli nabité len tými najlepšími z najlepších, čo bolo zárukou toho, že sa bude hrať naozaj kvalitný florbal, a hralo sa naozaj naplno, bojovalo sa o každý centimeter hracej plochy. Niektoré momenty zápasov dvíhali divákov zo sedadiel.

Florbalový turnaj mal vysokú športovú úroveň a po tuhých bojoch si víťazstvo jednoznačne zaslúžil team 1. FT Beckov, ktorý vyhral „o skóre“ pred Vyhasnutými hviezdami. Vraví sa, že obhájiť titul je omnoho ťažšie než ho získať, hráčom 1. FT Beckov sa to podarilo. Na treťom, konečne medailovom, mieste skončili Drevorubači. Výborný výkon podal Lukáš Polonský (Drevorubači), ktorý bol vyhlásený za najlepšieho strelca turnaja.

A-teamu ZŠ s MŠ, ktorí tvorili naši deviataci, sa síce nepodarilo umiestniť na medailovej pozícii, ale i napriek tomu by som sa im rád poďakoval za úspešnú reprezentáciu školy a verím, že tak, ako družstvo Drevorubačov, i oni si utvoria svoj vlastný team a budú sa aj naďalej zúčastňovať našich turnajov.

Na záver nás čakalo milé prekvapenie, o ktoré sa postaralo víťazné družstvo 1. FT Beckov. „Uvarili” aj s pomocou našich pani kuchárok chutný guláš, a tak sme si posedieť v kruhu priateľov.

Víťazom bol každý, kto prišiel. Všetkým zúčastneným patrí veľká vďaka a hráčom pochvala za veľkú snahu o víťazstvo, bojovnosť a športového ducha!

Mgr. Jozef Pekarovič

Spoločenská kronika (máj - jún 2019)

Narodili sa: *Nela Ondříšková, Tomáš Sedláček, Emma Polláková, Rebeka Pálková*

Blahoželáme

50 rokov: *Ing. Patrik Sládek*

55 rokov: *Jozef Mikulička, Miloš Jaroščiak*

60 rokov: *Miroslav Hudec*

65 rokov: *Mgr. Igor Križan, Pavol Hladký, Mária Čikelová, Vlasta Šrámková*

70 rokov: *Milan Hladký, Marián Beták*

75 rokov: *Ján Mikuš*

85 rokov: *Matilda Šimončicová*

Jubilanti poskytli redakcii BN súhlas s uverejnením svojich mien v rubrike.

Jubileum

45. výročie uzatvorenia manželstva oslávia 6. júla 2019 **Mária a Dušan Čiklovci**. Do ďalších rokov im želajú pevné zdravie a rodinnú pohodu dcéra Lenka, synovia Dušan a Mário s rodinami.

Spomienka - Ján Jedlička
90. výročie narodenia - 15. výročie úmrtia

Začiatkom júna sme si pripomenuli 90. výročie narodenia p. uč. **Jána Jedličku**, ktorý učil v našej základnej škole v rokoch 1955 - 1989 chémiu, fyziku, práce na pozemku, prírodopis a dielenské práce. Na škole v Beckove bol aj zástupcom riaditeľa a výchovným poradcom. Ján Jedlička (6. 6. 1929 - 20. 12. 2004) sa narodil v Hôrke nad Váhom, v mladosti bol aktívny divadelník, neskôr tajomník MNV v Kočovciach a po celý život veľký a zanietený včelár. V decembri si pripomenieme 15. výročie úmrtia tohto vynikajúceho učiteľa, ktorý najlepšie roky svojho života venoval našej škole a jej žiakom.

DB

Poznámka: V Beckovských novinách sme o ňom písali v BN 1_2015, s. 6.

Foto: Redakcia BN

ROZLÚČKA

V pondelok 3. júna 2019 opustil svojich najbližších **Ing. Gustáv Rumánek**, dlhoročný prispievateľ do Beckovských novín, ale aj do Novomestského a Staroturianskeho spravodajcu. Mal korene v Beckove, pochádzal z rodiny Ondrejovičovcov. Narodil sa 14. novembra 1937 v Novom Meste nad Váhom, vyštudoval SVŠT, Strojnícku fakultu a po celý život pracoval ako technológ strojárskej výroby a konštruktér. Na dôchodku sa začal venovať regionálnej histórii a publikačnej činnosti. Jeho umelecké nadanie sa prejavilo vo vlastnej básnickej tvorbe. Žil a pracoval v Starej Turej. S manželkou Elenou mali dve deti, syna Ivana Rumánka, jazykovedca a japonológa, a dcéru Martinu Monošovú, spisovateľku. Bol nositeľom titulu Významná osobnosť Podjavoriny a ďalších ocenení. Česť jeho pamiatke!

V Beckove 24. 10. 2016 na besede v klube dôchodcov. Foto: DB

Blahoželanie

Ďalšia legenda je sedemdesiatnik - náš spoluobčan, futbalista **Marián Beták**, ktorý ako hráč Slovana Beckov a TJ Považan Nové Mesto nad Váhom reprezentoval s veľkým úspechom našu obec v rokoch 1972 - 1982, na drese nosil po celý čas číslo 8. K jubileu srdečne blahoželáme! ***PH***

Ružová 70 Milana Hladkého

Dňa 1. júna 2019 sa pri príležitosti jubilea - 70 rokov - konala veľká oslava u **Milana Hladkého** - Ragana v Ružovej ulici. Na oslave sa zúčastnili blízki priatelia a susedia nášho oslávenca. Všetci sme sa veľmi dobre zabavili, najedli, vypili a zatancovali si. Zároveň chcem nášmu jubilantovi ešte raz zablahoželať, popriať všetko najlepšie, veľa zdravia a šťastia k jeho 70. narodeninám a nám želám, aby sa takéto oslavy ešte dlho robili nielen v našej ulici, ale v celej obci. ***Marek Jambor a susedia***

Dve medaily pre jedného kulturistu

Športová hala v Starej Ľubovni bola 12. mája 2019 dejiskom Majstrovstiev Slovenska v kulturistike dorastencov a masters. Klub kulturistiky a fitnes P+D Jarábek Beckov reprezentoval na tomto národnom šampionáte osemnásťročný pretekár **Lukáš Kmeťo**. Rozhodcom aj fanúšikom v publiku sa predviedol vo výbornej forme. Očakávania a nádeje trénera Pavla Jarábka sa naplnili vyhlásením výsledkov. Talentovaný športovec a kulturistická nádej v jednom - Lukáš Kmeťo - sa dvakrát postavil na stupienok s víťazmi, keď získal dve strieborné medaily v kategóriách kulturistika nad 75kg aj klasická kulturistika. Postaral sa tým o originálny darček ku Dňu matiek pre svoju mamičku.

Ing. Darina Jarábková

INZERCIA INZERCIA INZERCIA

Hľadám ošetrovateľku / opatrovateľku
pre ťažko chorú dôchodkyňu. **Tel.: 0911 359 706**

POSLEDNÁ OBYVATEĽKA KAŠTIEĽA MEDŇANSKÝCH V SPOMIENKACH MALEJ ELENKY

Bolo to asi v júni 1948, bola som už bez mamy, chodila som do prvej triedy a učila nás pani učiteľka Tonka Reháková, ktorá sa v tom roku vydala a volala sa Hejnová (Höhne). Moja babka Eva Ježková bývala vedľa nej asi štvrtý dom a ja ako dievčatko som veľmi rada chodila k nim. Tonka Reháková bola v peknom priateľskom vzťahu s mojou mamou, aj s Margitkou a Elenkou Šimkovými, ktoré bývali naproti nám. Margitka učila v beckovskej škole asi tretiakov a Elenka učila na Ekonomickej škole v Trenčíne. Veľmi rada som k nim chodila, Elenke som ako dieťa tykala, bola slobodná, času moc nemala, ale vždy mi venovala aspoň chvíľku, alebo sme išli na prechádzku k Váhu, bola som akoby jej. Hovorievala: „Poď, ideme si prevetrať hlavu, aby sme mali čistejšiu myseľ.“ Od radosti som až podskočila, rada som s ňou išla. Škola bola za parkom, vedľa parku bol kláštor františkánov a hneď vedľa bol starý, už ošarpaný kaštieľ - bývala v ňom baronesa, už vdova, asi Medňanská. Naproti kaštieľa, cez dvor, bol služobný dom, kedysi v ňom bývali slúžky a sluhovia z kaštieľa. Naposledy v tom dome bývala babka Katarína Vaculíková, ktorá baronese občas pomáhala. Babka aj k nám chodievala pomáhať, mala som ju strašne rada a zdalo sa, že aj ona mňa.

Zo školy som utekala do kaštieľa za baronesou, lebo ona vedela veľmi pekne rozprávať príbehy zo svojho života, rada som ju počúvala. Raz mi povedala: „Ako mladá žena som deti nemala, ale za to som mala veľa krstných detí. Mladé chudobné ženy z Beckova ma veľmi často volali za kmotru. Boli šťastné, že majú kmotru baronesu a ja som mala asi 40 krstných detí. Vieš prečo? Každému krstnému dieťatku som dala do vankúšika jednu zlatku, a to bolo vtedy veľa, preto som mala aspoň krstné deti. Krstené boli v kláštore. Neskôr som už tie deti nevidela, ale je pravda, že som ich pri krste držala ja.“

U baronesy som sa dlhšie zabavila, lebo žila sama a bolo jej clivo. Hovorila mi, ako sa do Beckova prisťahovala, asi z Maďarska. Neviem presne, ešte som ako sedemročná nevedela dobre písať, a jej príbehy som si nedokázala zapamätať. Keď som prišla od nej domov, bolo už neskoro po obede, babkine husi boli zatvorené a hladné, za čo ma otec alebo aj babka riadne vyšľahali prútom a veľmi to bolelo.

Neskôr baronesu presťahovali do iného kaštieľa, bolo to za Váhom, niekde za Bohuslavicami, urobili v ňom domov pre starších ľudí, starobinec (domov dôchodcov). Beckovský kaštieľ trochu opravili, urobili tam dielne, v ktorých zamestnali mladšie sestričky, teda mníšky, aj niekoľko žien, ktoré šili odevy pre zamestnancov - to už kaštieľ bol ako malá fabrika. Skonfiškovali ho a neskôr zbúrali a cez zbúranisko, hovorilo sa mu šanec, sa chodilo na hradskú (hlavnú cestu).

Jeden raz som babku Vaculíkovú prosila, aby sme išli do toho starobinca navštíviť baronesu, babka najprv nechcela, ale nakoniec išla. Mala som asi 9 rokov. Váh bol vtedy veľký a cez rieku do Bohuslavíc prevážali na kompe ľudí, čo pracovali v Hydrostave. Heldes, ktorý nás previezol, babke povedal, kde je ten starobinec, aj sme ho našli (Adamovské Kochanovce). Baronesa nás spoznala, najmä babku, a veľmi sa tešila, že sme na ňu nezabudli a prišli sme za ňou. V čase, keď som ju spoznala, bola to už stará prešedivená pani, bola veľmi chudá a skoro stále v izbe sama. Od baronesy som vedela, že prežila mladé časy v bohatstve a sláve a poznala aj pád, biedu a chudobu v komunizme, akú prežívali bíreši a obyčajní ľudia.

Babka Vaculíková piekla úžasne dobré repové posúšiky, a keď som išla zo školy, už volala, že mi dala vychladnúť posúšiky do okna. Dávala sa do nich plnka z cukrovej repy, ktorá bola sladká.

Spomienky zapísala podľa rozprávania **Eleny Škultétyovej** Dana Badžgoňová

Na fotke z rodinného albumu p. Magdalény Madajovej je možno spomínaná „baronesa“.

HRAD BECKOV - PREHĽAD PODUJATÍ Júl - August 2019

Termín: 5. - 7. 7. 2019 **Názov: Cyril a Metod**
Počas osláv príchodu Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy sme si pre návštevníkov pripravili dobový tábor Slovanov. Návštevníci sa dozvedia viacero informácií z oblasti bežného života. Dobová kuchyňa, náboženstvo, tance a pod. V piatok od 17.00 prebehne na hrade ekumenická bohoslužba.

Termín: 12. 7. 2019 **Názov: Hradný biograf**
Druhý filmový večer na hrade Beckov v sezóne 2019 prinesie najnovší film štúdia K2 Studio od P. Barabáša Tieň jaguára.

Termín: 13. - 14. 7. 2019 **Názov: Medový víkend**
Tento rok sa stretávame s včelármi, medovinármi a zaujímavým rozprávaním o včielkach a mede už po piatykrát v poradí. Pán Moravčík si tento rok pre nás pripravil niekoľko noviniek. Tešiť sa môžete na výstavu rozmanitých úľov, rozprávanie o živote včielok, včelárstve, aký je med prospešný pre zdravie, i ako včelie produkty pomáhajú pri liečení niektorých chorôb. Súčasťou Medového víkendu budú tiež ukážky práce včelárov, nebude chýbať stáčanie medu, pri ktorom každý môže ochutnať pravý med, čerstvo stočený z včelieho plástu.

Termín: 26. 7. 2019 **Názov: Hradný biograf**
Tretie hradné premietanie prinesie film Mamma Mia! Here We Go Again.

Termín: 27. - 28. 7. 2019
Názov: Keď hudba znie a renesančná svadba
Už druhý ročník podujatia „Keď hudba znie“ vznikol pri príležitosti Medzinárodného dňa tanca. Tento rok sme si pre vás pripravili veselý program plný hudby, tanca, krásnych žien, chrabrých mužov a zábavy. V nedeľu sa zase dozviete viacej informácií z prostredia renesančnej šľachtickej svadby. K videniu budú šermiarske súboje, stolovanie ako aj hudba a tanec.

Termín: 3. - 4. 8. 2019 **Názov: Assassíni na Beckove**
Akrobatické vystúpenia plné dynamiky. Nacvičené choreografie. Workshopy parkour a freeruning.

Termín: 16. 8. 2019 **Názov: Hradný biograf**
Letné kino na hrade Beckov. Posledný filmový večer sa budeme na hrade možno trošku báť. Tešiť sa môžete na slovenský filmový hit Trhlina.

Termín: 17. - 18. 8. 2019 **Názov: Tri kľúče pre Katarínu**
Program zameraný na hlavnú tému sezóny. Hrané prehliadky hradu pre rodiny s deťmi.

Termín: 24. - 25. 8. 2019 **Názov: Duša dreva**
Prezentácia drevenej stavebnice Walachia, tvorivé dielničky, ukážky rezbárskej práce, prednášky, sochárstvo, skauting a lesná škola z Lesy SR.

Termín: 29. - 30. 8. 2019
Názov: Príbeh krvavej grófky/ História, ktorá nás spája
Tretia časť trilógie o Alžbete Báthory. Hrad Beckov a Čachtický hrad prinesú už tretí samostatný príbeh na tému Alžbeta Báthory - Súd.

Termín: 1. 7. - 1. 9. 2019 **Názov: Hradné hospodárstvo**
Navštívte počas leta hrad Beckov a zabavte sa v našom hradnom hospodárstve. Pripravili sme si pre vás kováčsku dielňu, počas víkendov sviečkársku dielňu, hrnčiarsku dielňu, jazdy na poníkovi, výklad k zvieratkám (8 druhov zvierat) s ich kŕmením, sokoliarske vystúpenia na dennej báze vždy o 11.00, 15.00, 17.00.

Anotácia knihy Jaroslav Rezník a Milan Stano SPISOVATELIA V ANEKDOTÁCH

Jaroslav Rezník je autorom viacerých kníh o slovenských spisovateľoch. Najznámejšie sú Po literárnych stopách na Slovensku (1982), Literární toulky Slovenskem (Praha 1989) a naposledy dve vydania diela Túry do literatúry (2001, 2012 - rozšírené a doplnené vydanie). Tri desaťročia zbieral aj anekdoty a veselé príbehy zo života našich spisovateľov. Pri mnohých bol spoluúčastníkom. Väčšina z nich sú jeho vrstovníci, ale sú medzi nimi aj starší i mladší od neho. Sú tu naozaj veľké mená našej literatúry ako napríklad J. Smrek, M. Válek, E. Bohúň, A. Plávka, V. Mináč, L. Ťažký, L. Ballek, J. Solovič, M. Lasica, J. Satinský, Š. Žáry, M. Ferko, A. Bednár, V. Šikula, T. Janovic, V. Kondrót, P. Jaroš, V. Turčány, Ľ. Feldek, J. Silan, Š. Moravčík, R. Fábry, R. Móric, R. Schuster a veľké množstvo iných.

Toto unikátne dielo, prinášajúce zaujímavé a veselé pohľady na našich literátov, i takto popularizuje a približuje ich tvorbu. Je aj spoločenským holdom a uznaním tvorcov nášho umeleckého slova a popularizovaním slovenskej literatúry.

Milou pridanou hodnotou je v knihe posledná kapitola, kde sú anekdoty o členoch spisovateľského Pl klubu, ktorý vznikol v roku 2006. Vznikol spontánne na základe tolerantnosti, dobroprajnosti, priateľstva, ekumenizmu a dobrej nálady. Sú tam spisovatelia, diplomati, bývalí politici, husľový virtuóz, hudobný skladateľ, vedec, duchovní a iní (L. Ťažký, A. Hykisch, Ľ. Jurík, R. Schuster, J. Banáš, J. Mikloško, T. Huszár, M. Stano, I. Szabó, J. Leikert, A. Blaha, E. Ondrejička, Ľ Olach, M. Jurkovič, S. Bachleda, J. Haľko, M. Gavenda, P. Čačko, M. Demák, D. Mikolaj, R. Ferko, A. Jablokov, J, Bábik, O. Solga, M. Kohút, J. Burdan, P. Rašla…). Anekdoty o svojich kamarátoch zozbieral Milan Stano, ktorý celú knihu aj ilustroval. Je v nej 302 anekdot a 239 karikatúr.

Veríme, že po prečítaní tejto veselej knižky mnohí z vás, vážení čitatelia, siahnete aj po ďalších dielach týchto našich spisovateľov, ktoré doteraz ušli vašej pozornosti. Rovnako nás bude tešiť, keď prostredníctvom tejto knihy sa bude šíriť aj dobrá nálada a úsmev na tvári. ***Milan Stano***

Smutné výročie - László Mednyánszky I.

V tomto roku si pripomíname 28. júna 200. výročie na rodenia a 5. júna 170. výročie úmrtia baróna László Mednyánszskeho z Beckova. Jeho život síce skončil na popravisku v Bratislave, ale hrob má na beckovskom cintoríne. Jeho telesné ostatky sa tam dostali za dramatických okolností. Hrdina rokov meruôsmych skončil na šibenici - na výstrahu. Jeden rakúsky generál sa tak zapísal do dejín hanebným činom, zbytočnou popravou uhorského vlastenca, mimoriadneho človeka, mladého dôstojníka, ktorý tridsať rokov svojho života dokázal naplno využiť…

Dnes si povieme pár faktov o jeho príchode na svet.

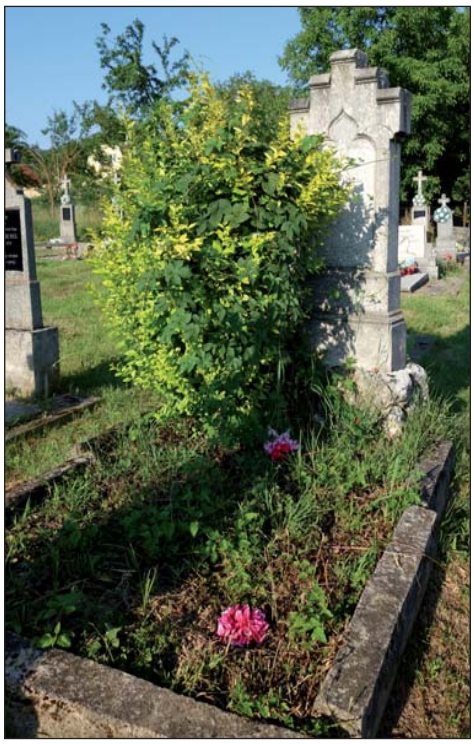
Jozef Medňanský (1789 - 1868), brat Alojza Medňanského, autora Malebnej cesty dolu Váhom, a jeho francúzska manželka Eleonóra Richert (1798 - 1889) mali troch synov, Ladislava (1819 - 1849), Eduarda (1823 - 1895), Alexandra Cézara (1824 - 1857) a dcéru Gizellu, vyd. Bezerdéy (1827 - 1924). Všetky deti sa im narodili v Beckove a Eduard, otec Ladislava Medňanského, v Beckove aj zomrel.

Náš Lászlo - píšeme po maďarsky, on sa cítil Maďarom - uzrel svetlo sveta 28. júna 1819 v Beckove, a hneď na druhý deň bol pokrstený ako Ladislaus Leo Aloysius Antonius Eustachius. Beckovská matrika z toho roka ďalej uvádza, že pochádzal z rodičov žijúcich v legitímnom katolíckom zväzku - z otca baróna Josepha Mednyánszky de Megyess, pána Ancis a pána Beckova a z vznešenej pani Eleonory de Richert z Collmaru. Krstným otcom bol barón Aloysius Mednyánszky a grófka Josepha Praschma, rodená Eszterházy. Krstil Joannes Szuhay, farár pôvodom z Beckova.

Podotýkame, že grófka Eszterházy nebola manželkou Alojza Medňanského, ako sa niekde uvádza, v tom čase bol vdovec a oženil sa až v roku 1820 s Agnesou Majláthovou. Krstnou mamou bola grófka Karolina von Praschma, pani z Bilkau (17.4.1791 Niemodlin, Poľsko - 2. 4. 1846 Viedeň), manželka Juraja Ľudovíta, grófa Esterházyho z Galanty, a matka Juraja Alexandra Esterházy z Galanty (1809 - 1856). Bola členkou Rádu Hviezdneho kríža, ženskej obdoby Rádu Zlatého rúna, a dvornou dámou na kráľovskom dvore. Možno ju volali Jozefína, čo bolo jedno z jej početných krstných mien, keď je v matrike uvedená ako Josepha.

V niektorých prameňoch sa uvádza iný deň narodenie, 16. alebo 26. jún, ale správny je 28. jún 1819, ako potvrdzuje cirkevná matrika z Beckova.

A k výročiu úmrtia stačí uviesť fotku jeho hrobu - je to zjavné na prvý pohľad…, tí, ktorí sa o hrob ešte donedávna starali, už zrejme nevládzu. Nahradí ich obec? ***D. Badžgoňová (pokračovanie)***

Z ČINNOSTI SENIOROV...

Ani sme sa nenazdali a už sú tu prázdniny a s nimi aj ďalšie číslo našich novín. Ďakujeme všetkým za účasť na našich májových a júnových akciách. Niektoré sa niesli v duchu Medňanského, ako bola hodnotná prezentácia p. Badžgoňovej. Ing. Maslo nám porozprával o beckovských orchideách - niektoré majú nádherné kvety aj veľkú hodnotu. Máj sme zakončili príjemným posedením pri harmonike s p. Slobodom - na foto. V spolupráci s obcou 41 účastníkov navštívilo kaštieľ Strážky, kde nás sprievodca previedol po kaštieli a hovoril aj zaujímavosti zo života baróna Medňanského a jeho rodiny. Ďakujeme aj touto cestou p. starostovi, že sa tento zájazd uskutočnil a všetkým zúčastnením za pokojný priebeh našej ďalekej cesty. Teraz sme sa zamerali na levanduľu, z ktorej naše šikovné ženy pripravujú rôzne výrobky.

Želáme deťom aj seniorom pekné prežitie prázdnin, aby sme sa v septembri zasa stretli v zdraví, radosti a pokoji.

Ďakujeme predsedovi Farmy Beckov, za podarovanie počítača do klubu, je to obohatením v našej činnosti. ***EB***

Jednota Trenčín - ako ďalej

Obchody Jednota - spotrebné družstvo sú súčasťou skoro každej obce už niekoľko desaťročí. Skoro všetci sme vyrastali na potravinách kúpených v Jednote. Avšak aj tu sa situácia zmenila. Jednota sa v roku 2002 premenovala na COOP JEDNOTA a aj nastala zmena vo vedení Trenčianskej Jednoty. Neviem, či si niektorí občania všimli, že v týždenníku Plus sedem dní bol článok o rôznych nekalých praktikách vedenia Jednoty. Problémy na seba nenechali dlho čakať. Dlhy sa začali kopiť a dodávatelia začali byť voči Trenčianskej Jednote opatrní. Niektorí prestali dodávať tovar, nakoľko nemali uhradené predchádzajúce faktúry. Boli roky, keď v obchodoch nemali ocot, cigarety a iný úplne bežný tovar. Zákazníci šomrali a neustále hľadali vinu v zamestnancoch Jednoty, že neobjednávajú tovar. Boli však na veľkom omyle, dlh Jednoty Trenčín sa voči dodávateľom vyšplhal na vyše 8 miliónov eur, a tí, samozrejme, odmietajú dávať svoje peniaze, ktoré už nikdy neuvidia, do bezodnej diery. Keď pôjdete do obchodov Jednota niekde inde ako v Trenčianskom kraji, tak budete prekvapení, ako sú tieto obchody zásobené. Takže ak chcete nadávať na Jednotu, prosím, nie na zamestnancov, ktorí za nič nemôžu, ale na vedenie, ktoré Jednotu Trenčín dostalo tam, kde je teraz.

V mesiaci jún 2019 bolo na valnom zhromaždení odvolané predsedníctvo spotrebného družstva COOP JEDNOTA. Snáď začne svitať na lepšie časy.

Autor článku si neželá byť menovaný.

Záhradníci Eliášovci

V Beckove žili Eliášovci. Nie som rodáčka z Beckova, ale v rokoch 1955 - 1971 som veľa času trávila v rozhovore s matkou môjho manžela a o rodine Eliášovcov som sa veľa dozvedela.

Postupne som spoznávala, čo sa v ktorom roku stalo v rodine, kde bývali jej súrodenci, s manželom sme ju brávali na návštevy, tak bol naviazaný i styk s nimi. Viem, že jej starí rodičia mali syna a dve dcéry. Syn Štefan (1867 - 1909) sa oženil s Antóniou, rod. Hlávkovou. Jedna d céra sa vydala v Beckove za p. Ježka, druhá dcéra sa vydala za p. Hajdúška, ktorý prišiel do Beckova s mláťačkou a daufovými mašinami. O jeho rodisku neviem.

Eliášovci vlastnili dom, kde teraz býva p. Vranková, boli záhradníci. V záhrade, čo si môj manžel pamätal, bolo v dvoch radoch 70 pareniskových okien. Na dom v pôvodnom stave si dobre pamätal. Keď sa postavíme pred dom, ľavá strana bola obývaná, druhá strana bola tzv. výška, kde dolu bolo záhradnícke náradie (teda sklad) a hore boli semená a iné potreby.

Po smrti prastarých rodičov (Štefan Eliáš (1828 - 1910) a Mária, rod. Holbay (1841 - 1908) zostal syn Štefan, tiež záhradník, na dome. Mali sedem detí, dvoch synov a päť dcér. Za života prastarých rodičov syn odišiel s piatimi deťmi do Alekšiniec, kde zakladal grófsku záhradu, tu sa narodila mama môjho manžela Antónia, 4. februára 1903. Krátko po návrate domov sa im narodilo siedme dieťa, syn Július.

Zeleninu, ktorú dopestovali, by v Beckove neboli predali, bolo tu viac záhradníctiev. Na prevoz zeleniny mali prispôsobený voz - košinu, koňa Cilu a otec tejto veľkej rodiny chodil až po Púchov predávať zeleninu. Mama s deťmi pracovala v záhrade. Moja svokra ako 14-ročná odišla do Viedne, do rodiny Kundovej, kde sa učila vo veľkom záhradníctve.

Keď v roku 1909 zomrel otec Štefan, zostala všetka starosť na ramenách matky. Do prvej svetovej vojny odišiel najstarší syn Štefan, nevrátil sa domov, zostal v armáde a dosiahol za prvej ČSR hodnosť generála. Slúžil v Ružomberku, kde sa zoznámil s manželkou Annou. Pochádzala z Partizánskej Ľupče, tam žili aj na dôchodku a je tam pochovaný.

Najstaršia dcéra Mária sa vydala za Štefana Filipa, odišli bývať do Trenčína, mali troch synov a tri dcéry. Dcéra Elenka sa vydala za Jozefa Korca, usadili sa v Bošanoch, narodili sa im syn a dcéra. Anna, ďalšia dcéra, sa vydala za Júliusa Mayera, bývali v Novom Meste nad Váhom, jediný syn im zomrel vo veku 21 rokov. Amálka sa vydala za Pavla Remenára, odišli do Bratislavy, mali dvoch synov.

Dcéra Antónia sa vydala za Jozefa Bubeníka, narodilo sa im päť detí, v poradí tretí Emanuel zomrel ako malé dieťa. Život ich za prácou zavial do Hôrky nad Váhom, neskoršie do Dolného Srnia a v roku 1946 sa vrátili do Beckova. Najmladší syn Július zostal na rodnom dome, ale nemienil sa venovať záhradníctvu a ešte za života matky sa stal rušňovodičom. Po smrti matky v roku 1938 sa dom so záhradou predal p. Masarikovi. Július býval s manželkou v Bratislave. Dôchodok prežili v Báhone, boli bezdetní.

A takisto meno Eliáš sa z Beckova vytratilo, zostali len potomkovia Bubeníkovci a Hajduškovci. O ich existencii svedčia pomníky s ich menami na cintoríne. A musím dodať, že i Dom smútku je postavený na ovocnej záhrade, ktorú po svojich rodičoch zdedila manželova mama Antónia Bubeníková, rod. Eliášová.

Margita Bubeníková

Beckovský Baťa

V súčasnosti už len málokto tuší, že aj v našej obci sa kedysi predávala obuv a fungovali tu vyučení opravári obuvi. A nebolo to tak dávno. Tentoraz si zaspomíname na beckovského Baťu.

Bol ním Ján Bella (19. 12. 1911 Sučany - 21. 1. 2000 Beckov). Patril k ľuďom, ktorí prišli po druhej svetovej vojne aj s rodinou do Beckova za prácou a v našej obci už zostali natrvalo, stala sa ich domovom a oni jej súčasťou. Takmer každý v tom čase vedel, kto je Ján Bella, či skôr Baťa - ako ho prezývali, a kto je Zuzana Bellová (1920-2000), jeho manželka, ktorá ako vynikajúca speváčka bola posilou oboch cirkevných zborov.

Ako sa Bellovci dostali do Beckova? Ján Bella sa vyučil u veľkej obuvníckej firme Baťa v Zlíne za obuvníka, a keďže bol v tomto obore dobrý, postúpil na vedúceho predajne. Podmienkou bola dobrá znalosť obuvníckeho remesla, pretože ako predajca musel vedieť topánky nielen dobre predať, ale aj ušiť a opraviť. Firma poskytovala aj ďalšiu službu pre svojich zákazníkov - pedikúru, v ktorej Ján Bella vynikal, v dedine mal povesť mimoriadne šikovného pedikéra, o ktorého služby bol až do jeho vysokého veku veľký záujem. Zdvorilosť a príjemné vystupovanie mal v krvi, tiež bol vynikajúci tanečník.

Firma Baťa posielala svojich zamestnancov na rôzne miesta podľa potreby. Pred vojnou bol na predajni v Čadci a Mukačeve, počas vojny v Martine a po vojne v Hričove. Nakoniec sa usadil v Beckove. Tu sa mu páčilo, okrem iného aj pre dobré železničné spojenie s rodnými Sučanmi. Z Beckova do Nového Mesta nad Váhom, kde bola najbližšia železnica, jazdil pravidelný autobus p. Medňanského a do Trenčína p. Klčovského.

Predajňa bola na Trojičnom námestí, kde sú dnes potraviny Malý konzum. Zároveň Baťa poskytoval aj bývanie. V časti dnešného skladu bol vtedy obchod. Byt bol určený pre vedúceho predjne. Súčasná predajňa bola rozdelená drevenými priečkami na tri časti. Kuchyňa - zhruba dnešný priestor za predajným pultom. Obývačka - priestor pred predajným pultom a spálňa - dnes sú tam chladiarenské boxy. Na dnešné pomery malé, ale v 50. rokoch to bol luxus. Mal aj dvoch pomocníkov - Júliusa Gavača a nejakého šustra z Rakoľúb. Kedysi mal v tom dome obchod Móric Kohn.

Staršia dcéra Ľubica mala 6 rokov, keď prišli do Beckova, syn Bohuslav a mladšia Zuzana sa narodili už na novom mieste. Ľubica absolvovala obchodnú školu v Trenčíne, rovnako ako jej manžel Ján Čikel a neskôr aj ich dcéra Janka a jej syn. Zuzka dlhé roky pracovala v obci ako poštárka a syn Bohuš sa usadil v Trenčíne.

Ján Bella s manželkou Zuzanou si v obci postavili dom, v ktorom aj dožili v opatere mladšej dcéry. Keďže p. Bella išiel do penzie v 70. rokoch, už málokto so súčasníkov si môže zaspomínať na to, ako nakupoval topánky u beckovského Baťu. Po jeho penzionovaní obuv predávala iná pracovníčka, až sa v týchto priestoroch zriadila predajňa mlieka a pečiva, v ktorej pracoval Vilko Rehák. Po roku 1989 v nej vznikol prvý súkromný obchod v Beckove - Malý konzum Pavla Šprincla, dnes tam predáva potraviny IMDK. A po svetoznámom výrobcovi obuvi nezostalo u nás ani stopy…

Stručná história spoločnosti. 1894 - Antonín, Tomáš a Anna Baťovci založili v Zlíne A. & T. Baťa. Po roku 1895 vedie firmu Tomáš Baťa. Od Baťu pochádza heslo: „Náš zákazník, náš pán.“ Prvé podnikové predajne na Slovensku vznikali v 20. rokoch minulého storočia. Súčasne vznikali opravovne obuvi, zberne kože a papiera. Výroba začala v roku 1931, kedy Baťa kúpil kožiarske podniky vo Veľkých Bošanoch a Nových Zámkoch a modernizoval ich prevádzku. V roku 1934 otvára prevádzku v Batizovciach pod Tatrami - bola tu založená továreň Svit na výrobu umelého hodvábu. Z továrenského areálu a obytnej časti pre zamestnancov vznikla obec Svit (1946). V roku 1938 začali budovať továreň a sídlisko v Šimonovanoch pri Bošanoch, z ktorých v roku 1948 vznikli Baťovany (od roku 1949 Partizánske). V roku 1938 založili spoločnosť Darina v Liptovskom Mikuláši na výrobu gumárenského a textilného tovaru. Firma podnikala aj v ďalších oblastiach, ktoré priamo nesúviseli s výrobou obuvi. Baťove slovenské podniky boli zlúčené do spoločnosti Baťa, slovenská účastinárska spoločnosť (1939). Po znárodnení (1946) vzniká podnik Baťa - Baťovany, n. p. so sídlom Šimonovany - Baťovany. Po roku 1989 Baťa opäť otvoril svoje predajne v Československu, najbližšia je v Trenčíne.

Zdroj: Referát Ing. Jan Kaňka a Mgr. Pavla Gajdošíková, Krajská knihovna F. Bartoše v Zlíne. Spomienky Ľubice Čiklovej na otca - 28. 5. 2019. ***DB***

Dodávky mlieka

Na zásobovaní obyvateľstva potravinami sa značne podieľali aj chovatelia dobytka v Beckove. Zväčša chovali 1 - 2 kusy kráv. Vyrúbili im kontigent na mlieko - na 1 kravu to bolo 300 l mlieka, na dve 600 litrov. Začiatkom roka týmto roľníkom posielal Miestny národný výbor oznámenie, v ktorom sa písalo: „MNV vám oznamuje ako chovateľovi kravy, aby ste predpísanú dodávku mlieka odovzdali do zberne mlieka, ktorá je zriadená u súdružky vdovy Martinusovej v jej dome č. 169. Zber mlieka prebieha ráno od 6,30 hod do 7,30 hodín. Zberna mlieka začne preberať mlieko dňom 25. 1. 1965. V Beckove dňa 22. 1. 1965. Rada Miestneho národného výboru v Beckove, Miestny národný výbor, podpis: Hubina.“ ***Ľubomír Paulus***

Nákup medu

Tak ako v každej obci, aj v Beckove bolo veľa včelárov. Pamätám sa, že v našej ulici bývalo 10 rodín, čo sa zaoberali včelárstvom. Ak neprišli jarné mrazy, a potom dažde, keď kvitol agát či lipa, bola bohatá úroda. Prebytočný med potom od včelárov vykupovala Jednota - ľudové spotrebné družstvo. Tá posielala ponuku na odkúpenie medu, nuž, čítajme, čo nám píšu:

„Okresné včelárske združenie v Trenčíne v zastúpení včelárov uzavrelo dodávkovú zmluvu na med s naším podnikom. Vykúpené množstvo medu je určené v prevažnej väčšine pre exportné účely. Plánovaná dodávka na jednu rodinu činí 3,40 kg medu, ktorý sa Vám pri dodaní ihneď v hotovosti prepláca 22,50 Kčs za 1kg. Včelár, ktorý splní podmienky vyplývajúce zo zmluvy, má nárok na zľavnený cukor. Výkup medu sa prevádza vo vybraných predajniach jednoty - v Beckove ved. Lacko - ktorá vedie súčasnú evidenciu o plnení predpísaných dodávok medu. V prípade potreby môžete si kanvy na med vypožičať na tejto zberni. Pripomínam Vám, že je veľmi výhodné odpredávať med hromadne, čo najskôr po vytočení, v našich zberniach, a tým pomáhate nám plniť štátny plán nákupu medu v našom okrese.“

Ľubomír Paulus

ŽATEVNÁ HLIADKA

Keď nastal čas žatvy, aj v Beckove ňou žila celá dedina. Od kosenia až po mlátenie, ľudia boli v pohybe doslova 24 hodín. Súdruhovia v Beckove mali obavy, aby nevznikol požiar. Rada MNV v Beckove posielala tým, ktorí pracovali vo vtedajšom JRD, pozvánky.

Je ešte pár pamätníkov, čo si pamätajú, že už o 5. ráno p. Jablonka začínal mlátiť obilie. Pracovali zväčša do 8. - 9. hodiny a ešte vám poslali i takéto pozvánky:

„Vec: Určenie protipožiarnej hliadky počas žatevných a mlatobných prác.

Rada MNV v Beckove podľa § 18, vyhlášky č. 106/59 Vr. Vestníka Vás zaradila (či ste chceli alebo nie) do protipožiarnej hliadky počas žatevných a mlatobných prác. Za tým účelom sa dostavte dňa 26. augusta 1965 o 22.00 hod do požiarnej zbrojnice v Beckove, odkiaľ budete zaradený k výkonu služby.

Vašou povinnosťou je: 1. zapísať sa do knihy, ktorá je na požiarnej zbrojnici; 2. previesť obchôdzku smerom, kde sa nachádza mláťačka s obilím; 3. všetky rušivé javy zistené zapísať do knihy, ktorá je na požiarnej zbrojnici a tieto hlásiť službu konajúcemu požiarnikovi.

Vaša účasť je povinná a bude kontrolovaná, nenastúpenie do hliadky je hrubé porušenie hore citovaného nariadenia a trestá sa pokutou od 50 do 5000 Kčs.“

Podpísaní, ako vždy, tajomník a predseda MNV. I tak sa žilo roľníkom v Beckove v roku 1965. ***Ľubomír Paulus***

Brigáda

Život ľudí na dedine v 50. a 60. rokoch nebol veru ľahký. Socializácia dediny, vznik družstiev pod násilím a hrozbami, poznačili vtedajších roľníkov. Zväčša všetci vstúpili do JRD, až na jedného. To, že družstvo neprosperovalo s výsledkami, svedčí i táto pozvánka. Nuž čo, je 30. júna 1962 a Rada MNV a výbor DO KSS v Beckove posiela pozvánky na kosbu sena tohto znenia:

„Vážený súdruh! Tohtoročný zber krmovín na našom JRD značne zaostáva, a to v dôsledku nedostatku pracovných síl, a preto Rada MNV v Beckove obracia sa na Vás o zapojenie do kosby sena, a to dňa 1. júla 1962 o **2,45 hod.**, a to do Proškolky. Na kosenie nastúpte v stanovený čas priamo na pracovisko. Kosu so sebou prineste. Veríme, že na brigádu sa disciplinovane dostavíte.“ ***Ľubomír Paulus***

100 rokov včelárskeho spolku 1919 - 2019

Beckovskí včelári sú organizovaní v Slovenskom zväze včelárov, patria pod základnú organizáciu Nové Mesto nad Váhom. Z tohto dôvodu sa v obecnej kronike nenachádzajú o včelároch v obci žiadne informácie. Ale musíme si povedať, že v Beckove boli včelári od nepamäti. Med bola komodita, ktorého časť sa musela odovzdávať panstvu na hrade. Veď med bol po dlhé stáročia jediné sladidlo, ktoré ľudia poznali. Nakoľko v stredoveku sa na hrade schádzalo panstvo, určite tam tiekla potokmi aj medovina, ktorá sa vyrába z medu. Až moderné včelárenie prinieslo poznatky o tom, že nie med, ale opeľovanie je ten najväčší úžitok z včiel. Napriek tomu je však možné konštatovať, že človek zo začiatku choval včely iba kvôli sladkému medu. Po 2. svetovej vojne a založení JRD začali na miestnom družstve aj včeláriť. Boli zaopatrené 3 kočovné vozy a o včely sa staral Jozef Vaško. Neskôr sa o tieto včely staral Pavol Kročitý. Včeláreniu v obci sa venovali aj Štefan Čimo, Samuel Tupý, Karol Pavlovič, Ján Hladký, MUDr. Príkazký, Rudolf Belko, Ján Zicháček, Ondrej Úradníček, Pavol Kukuča, Jozef Pažitný, Jozef Šramka, Pavol Badžgon, Ján Pacek, Karol Šprincl, Ján Hubina, Jozefina Satinova a rádové sestry vincentky.

V súčasnosti je v Beckove 11 včelárov, ktorí majú 86 včelstiev. Pavol Duriš 4 včelstvá, Pavol Hajdúšek 4 včelstvá, Pavel Hos 10 včelstiev, Miloš Jaroščiak (dôverník) 12 včelstiev, Jana Kubánová 6 včelstiev, Radoslav Macejka 11 včelstiev, Jaroslav Ševčík 2 včelstvá, Peter Šramka 19 včelstiev, Peter Uhlík 3 včelstvá, Marek Čano 10 včelstiev, Mikuláš Kaplavka (tajomník OV SZV) 5 včelstiev. Viacerí včelári boli ocenení medailami. Peter Šramka zlatou včelou, Miloš Jaroščiak striebornou včelou, Pavel Hos, Pavel Hajdúšek a Jana Kubánová bronzovou včelou. Asistentmi veterinárneho lekára sú Mikuláš Kaplavka, Peter Šramka a Miloš Jaroščiak.

Miloš Jaroščiak, včelársky dôverník (na fotke)

Samuel Tupý (1924 - 1989) so svojimi včelami. Foto: Archív BN

Strelecké preteky

Dňa 15. 6. 2019, za krásneho slnečného počasia, na strelnici PZ Hurban Beckov sa konali na počesť 50. výročia vzniku Slovenského poľovníckeho zväzu strelecké preteky o pohár starostu obce Beckov z brokových zbraní na oblúkovom strelišti SKET. Víťazom sa stal Erik Trautenberger z Kočoviec, druhý skončil Ľuboš Kolár z Drietomy a tretí Stanislav Hladký z Trenčína.

Ďakujeme sponzorom za podporu: Obec Beckov, REX Peter Čikel, Pavol Vavro, Miloš Gúčik, Peter Milata, Filip Brezovák, Vladimír Bóor, Miroslav Čavič, HELLA Rakoľuby, IBO Poľovník Trenčín, Lukáš Godál.

Pavol Hladký

Na fotke zľava doprava: Ľuboš Kolár, Erik Trautenberger - víťaz, Stanislav Hladký a starosta obce Beckov Daniel Hladký.

Foto: Lukáš Pavlovič

Skvalitnenie životného prostredia pre živočíchy v ňom žijúce

Dňa 25. 5. 2019 členovia PZ Hurban Beckov sa zúčastnili brigády, pri ktorej odstránili betónové stĺpy, ohradenia aj s pletivom na bývalej lesnej škôlke Jazvečie, ktorá je už roky nefunkčná a patrí urbariátu Masarikova spoločnosť. Od hore uvedeného dňa sa všetky živočíchy môžu na tejto ploche pohybovať bez obmedzenia. Takisto sme vyzbierali komunálny odpad, ktorý nezodpovední občania odhadzujú okolo lesných ciest v našom poľovnom revíri. ***LP***

Na foto sprava: Ing. Martin Neboháč, Miloš Jaroščiak, Zdenko Čaňo, Marek Čaňo, Pavel Jarábek, Eugen Jurovich, Janko Koníček ml., Karol Nedbal, Oliver Tekula. *Foto: Lukáš Pavlovič*

BECKOVSKÉ SLÁVNOSTI 2019 PROGRAM

PIATOK (19. 7. 2019)

18:00 - 03:00 - Oldies party - hudba rokov 1960 - 2000

SOBOTA (20. 7. 2019)

8:00 - Začiatok remeselného jarmoku ľudovej tvorby, veľký interaktívny stredoveký tábor, detské atrakcie
9:00 - Začiatok akreditácie: Vidlomet (za školou)
12:00 - 18:00 - Mučiareň kata Hanuša Rázela, trhovisko a kuchyňa, dvor zázrakov, dobová strelnica a kolotoč (v parku)
12:50 - Slávnostné zahájenie (hlavné pódium)
13:00 - 13:30 - Poľovačka a bubeníci (rytieri)
13:50 - 14:40 - JamSquad (hudba)
14:30 - 15:00 - Bábkové divadlo (v parku)
15:00 - 15:30 - Bubenníci (v parku)
15:00 - 15:50 - Juraj Hnilica (hudba)
16:00 - 16:30 - Živý šach (rytieri)
16.30 - 17:15 - História Beckova (diskusná aréna)
16:50 - 17:50 - Adam Ďurica (hudba)
17:00 - 17:30 - Šermiarske vystúpenie (rytieri)
17:45 - 18:15 - Vyhlásenie výsledkov, VIDLOMET (diskusná aréna)
18:00 - 18:30 - Rytiersky turnaj (rytieri)
18.30 - 19.30 - O (čistej) vode (diskusná aréna)
18:30 - 19:00 - Bábkové divadlo (v parku)
18:50 - 20:00 - Vidiek (hudba)
20:20 - 20:50 - Očistec (rytieri)
21:00 - 22:00 - Jana Kirschner (hudba)
22:30 - 23:30 - Para (hudba)
23:50 - 00:20 - Beckovské ksichty (hudba)

NEDEĽA (21. 7. 2019)

8:00 - Začiatok remeselného jarmoku ľudovej tvorby, veľký interaktívny stredoveký tábor
9:00 - 18:00 - Nafukovacie kráľovstvo - nafukovacie a iné atrakcie pre deti a dospelých od výmyslu sveta…
12:00 - 18:00 - Mučiareň kata Hanuša Rázela, trhovisko a kuchyňa, dvor zázrakov, dobová strelnica a kolotoč (v parku)
13:00 - 13:30 - Bubenníci (v parku)
13:30 - 14:00 - Bábkové divadlo (v parku)
14:00 - 15:00 - FÍHA tralala a Baby Band (hudba)
15:00 - 15:30 - Bubenníci (v parku)
15:30 - 16:30 - Šarišanci (hudba)
16:30 - 17:00 - Bábkové divadlo (v parku)
17:00 – 18:00 - Lenka Filipová (hudba)

Hlavní partneri

Reklamní partneri

Mediální partneri

Gastro partner

BECKOVSKÉ NOVINY - dvojmesačník. Vydáva Obec Beckov, IČO 00 311 413. BN č. 3/2019 vyšli 28. 6. 2019. Ročník XXIV. Cena: 0,27€ ISSN: 1338-8142 02. Evidenčné číslo MK SR - EV 2878/09. Adresa redakcie: Obecný úrad, Beckov č. 180, 916 38 Beckov; e-mail: redakcia-bn@obec-beckov.sk; redakcia.bn.ko@gmail.com; tel. kontakt: 032 7742722. Šéfredaktorka: Mgr. Dana Badžgoňová. Redakčná rada BN: Silvia Hlavová, Ing. Darina Jarábková, Mgr. Kristína Jurzová, Ľubomír Paulus. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň J+K, Trenčín, Opatovská 41. Web-stránka obce: www.obec-beckov.sk Za obsah článkov zodpovedajú autori.